

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู
ในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

จิตรัตน์ มาตย์สถิตย์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

พ.ศ. 2559

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู
ในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ธิดารัตน์ มาตย์สถิตย์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

พ.ศ. 2559

THE SCHOOL ADMINISTRATORS' ROLES IN THE PROMOTION OF ENGLISH
LEARNING MANAGEMENT IN KO SAMUI DISTRICT UNDER SURAT THANI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

THIDARUT MATHSATHIT

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
copyright© Suratthani Rajabhat University

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of Master of Education
Program in Educational Administration

Graduate School

Suratthani Rajabhat University

2016

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าอิสระ บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
ของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ชื่อผู้วิจัย

นางสาวจิรารัตน์ มาตย์สถิตย์

ชื่อปริญญา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

2559

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

1. ดร.โสภณ เพ็ชรพวง

ประธานกรรมการ

2. ดร.สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์

กรรมการ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม
การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 119 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย
เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่
ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t - test

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
ของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกระบวนการจัด
การเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และด้านการสร้างความร่วมมือ
กับชุมชน และผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษของครู พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา
ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มี
ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการ
เรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

All Right Reserved

ABSTRACT

Independent Study Title	The School Administrators' Roles in The Promotion of English Learning Management in Ko Samui District under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1	
Student's Name	Miss. Thidarut Mathsathit	
Degree Sought	Master of Education	
Major	Educational Administration	
Academic Year	2016	
Independent Study Advisors	1. Dr. Sopon Pechrpuang	Chairperson
	2. Dr. Sathaporn Sangkaosutthirak	Committee

The research aimed to study and compare the school administrators' roles in the promotions of English teaching in Ko Samui district under Surat Thani primary educational service area office 1. The samples in the study were 119 teachers by simple random sampling. The research instrument was the questionnaire which yielded reliability coefficient of 0.96. The data were analyzed by mean, standard deviation and Independent t - test.

The research findings showed that as whole and individual administrators' roles in the promotions of English teaching were at the high level. The sort descending is instructional media, learning process, learning evaluation, curriculum creation and development, building partnerships with community. The comparisons of the administrators' roles, as a whole and individual aspects, by the teachers' degrees no differences were found. When compared individual aspects, significant differences were found at .05 level in the Participation of Community. When compared the administrators' roles, by the teachers' work experience no differences were found.

All Right Reserved

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่องการศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ดร.โสภณ เพ็ชรพวง ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดช่วงเวลาของการศึกษา และได้รับความกรุณาจากอาจารย์ดร.สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์ กรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการค้นคว้าในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ คุณสุชาติ สุขสม คุณโสภณ นัส ศรีขวัญ คุณวัฒนา สมหวัง คุณรุ่งกานต์ ทองปาน และ คุณวิยะ ชาลุดี ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้กับผู้วิจัย ได้เขียนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สมบูรณ์

คุณประโยชน์ของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดจนเพื่อน ๆ ในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 4 เกาะสมุย ที่เป็นผู้สนับสนุนและเป็นขวัญกำลังใจ ส่งผลให้การจัดทำการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดี

ธิดารัตน์ มาตย์สถิตย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๒
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๓
กิตติกรรมประกาศ	๔
สารบัญ.....	๕
สารบัญตาราง.....	๖
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ผู้บริหารสถานศึกษา.....	10
การจัดการเรียนรู้.....	20
การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ.....	23
บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
3 วิธีดำเนินการวิจัย	73
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	73
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	104
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	112
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	114
ภาคผนวก ง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถาม.....	119
ภาคผนวก จ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	122
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	124

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงการสังเคราะห์ตัวแปรบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1.....	40
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูในโรงเรียนในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1.....	73
4.1 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	79
4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน.....	79
4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยรวมและรายข้อ.....	80
4.4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	81
4.5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้โดยรวมและรายข้อ.....	82
4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมและรายข้อ.....	83
4.7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยภาพรวมและรายข้อ.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.8	การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน.....	85
4.9	การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน.....	86

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....

6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปีพ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทสำคัญในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เนื่องจากภาษาอังกฤษได้ถูกกำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียนมาตรา 34 ที่บัญญัติว่า “The Working language of ASEAN Shall be English” ให้เป็นภาษาสื่อกลางในการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสารระหว่างชุมชนประชาคมอาเซียน เมื่อเป็นเช่นนี้ในวงการศึกษาก็จะมีการตื่นตัวและเตรียมพร้อมกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอย่างมาก (นพพร สโรบล, 2559) ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นสำหรับคนไทยในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจะต้องได้เรียนรู้ทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน (เสาวภาคย์ ศรีโยธา, 2555 : 1) ในปัจจุบันนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นทั้งในด้านเศรษฐกิจการเมืองสังคมและการศึกษา ความเจริญก้าวหน้านี้ได้ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการศึกษาโดยเฉพาะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในทุกระดับ

ดังนั้น ชาวคนไทยควรเร่งฝึกฝนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นรวมทั้งภาษาเพื่อนบ้านเพื่อจะได้สื่อสารและทำงานกับเพื่อนบ้านอาเซียนและกับประเทศอื่น ๆ ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ชาวคนไทยเรียนรู้ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านให้มากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสการทำงานและการติดต่อระหว่างกัน ในประชาคมอาเซียน (กรมอาเซียน, 2556 : 67) อย่างไรก็ตามคนไทยยังคงประสบปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพราะปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยอยู่ในขั้นที่วิกฤต เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในโลกและจะกระทบต่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและสังคมโลกเพราะภาษาอังกฤษนั้น เป็นกุญแจไปสู่การแข่งขัน รวมถึงการสร้างร่วมมือกับประชาคมโลก โดยสาเหตุที่คนไทยให้ความสำคัญกับภาษาต่างประเทศน้อย ส่วนหนึ่งเพราะคนไทยไม่ได้มีการสื่อสารกับชาวต่างชาติมากนักเพราะไม่เคยเป็นเมืองขึ้นของใคร (สุรินทร์ พิศสุวรรณ, 2555 : 150 - 152) นอกจากนั้นกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ประสบความล้มเหลวและไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ โดยเฉพาะปัญหาของผู้เรียน วิธีการสอนของผู้สอน บรรยากาศในห้องเรียน และเสียงดังไม่เหมาะต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้สื่อการเรียนรู้น้อย ไม่น่าสนใจ ไม่ทันสมัย และการไม่มีโอกาสฝึกทักษะอย่างต่อเนื่องและเพียงพอได้ ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากปัญหาต่าง ๆ เช่น สื่อการเรียนรู้อิงภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนวิชาภาษาอังกฤษมากเกินไป ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ สื่อไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ครูใช้ภาษาอังกฤษไม่คล่อง ครูขาดความชำนาญในการสอน (ทิพาชานวลหลง, 2557) สอดคล้องกับ ศิลาวาตี สาและ (2553) พบว่า ปัญหาจากการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีจำนวนบทเรียนมากเกินไป ไม่สามารถสอนให้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านผู้สอน ด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับมาก

การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากที่รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงปัญหาของการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติของคนไทย จึงได้จัดทำให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 ต่อเนื่องมาจนถึงหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) แต่เมื่อพิจารณาผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน พบว่า นักเรียนไทยไม่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษไม่เท่าที่ควร จะเป็นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนจัดเป็นการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยกำหนดไว้ว่านักเรียน จำเป็นต้องเรียนภาษาอังกฤษในหลักสูตร ทั้งระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 12 ปี ประกอบด้วยสาระสำคัญคือ ภาษาเพื่อการสื่อสารการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง – พูด – อ่าน – เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นตีความนำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ความสัมพันธ์ความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาภาษาและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา กับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสมการใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน และภาษากับสัมพันธ์ กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ในชุมชน และในสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก ซึ่งในปัจจุบัน สังคมโลกได้ก้าวสู่ยุคโลกาภิวัตน์เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้า ทำให้ข้อมูล ข่าวสาร และเทคโนโลยีมีความสลับซับซ้อนเชื่อมโยงและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การปฏิรูป การศึกษาจึงเกิดขึ้นเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อเป็นการเตรียมคนในชาตินั้น ให้ก้าวทันกับ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ซึ่งสิ่งที่จำเป็น อย่างยิ่งสำหรับสังคมแห่งการเรียนรู้ คือ ภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่ง ที่มีอิทธิพลมากในโลก เพราะว่าเป็นภาษาที่สามารถสื่อสารกันได้ทั่วทุกมุมโลก นอกจากนี้ ภาษาอังกฤษ ยังเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันของคนไทยมากขึ้น เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือ ในการศึกษาหาความรู้ รวมทั้งยังเป็นภาษาที่เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และใน การประกอบอาชีพ ดังนั้น การพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษจึงจำเป็นอย่างยิ่งในสังคม ปัจจุบัน นอกจากนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนนั้นได้มีเจตคติที่ดีต่อ ภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และสามารถใช้ภาษาในการแสวงหา ความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ซึ่งอาชีพที่พัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้นั้นก็คือ อาชีพครู ครูเป็นอาชีพที่สำคัญ ไม่เฉพาะแต่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเท่านั้น แต่ครูเป็นผู้ที่ต้องรับภาระหน้าที่ต่อสังคม และชาติ บ้านเมือง หากผู้เป็นครูปฏิบัติภาระที่ตนเองได้รับบกพร่อง ผลกระทบก็จะตกไปถึงความเสื่อมของสังคม และชาติ บ้านเมือง ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการศึกษาของชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น ซึ่งหน้าที่ หลักของครู คือ การจัดการเรียนการสอน เพิ่มทักษะความรู้ให้กับผู้เรียน สร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน บทบาทหน้าที่ที่สำคัญของครู ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ทักษะ กระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้ง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ศึกษา

วิเคราะห์ ข้อมูลเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการเตรียมและการใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน ด้วยวิธีที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา และระดับพัฒนาการของผู้เรียน ด้วยวิธีที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา และระดับพัฒนาการของผู้เรียน วิเคราะห์ผลการประเมินและนำมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน เช่น การนำหลักสูตรไปใช้ การสนับสนุนการใช้สื่อ การวัดและประเมินผล ส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลการเรียนภาษาอังกฤษ เช่น สื่อการสอนครูผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน และปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน (Brown, 2000; Brown, 2007; Ellis, 1994) การพัฒนาการเรียนรู้นั้นจะต้องทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง โดยการปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจึงจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทน การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันและเงื่อนไขการเรียนรู้ของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไป ดังที่ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2557 : 5) กล่าวว่า การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูไทยยุคใหม่ต้องเป็นจัดการเรียนรู้ โดยการให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการสร้างความรู้ด้วยตัวเอง เป็นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ครบทุกด้าน คือ ความรู้ทักษะการคิด และทักษะการปฏิบัติตลอดจน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และส่งเสริมให้ครูต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด หมายถึง แนวทางที่ทำให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้สร้างองค์ความรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉง มีความสุขเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายเป็นวิธีการที่เพิ่มพลังให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต แต่ทั้งนี้ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูเป็นบุคคลสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้คือ ครูจะต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพจริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงชีวิตและประสบการณ์กับการแสวงหาความรู้ การกระทำใด ๆ ในกระบวนการเรียนรู้จะต้องส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมในที่สุด (นิตยา สุวรรณศรี, 2554 : 159) แต่ทั้งนี้ อัจฉราพร กลิ่นเกษร (2555) พบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความพร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ครูยังขาดความรู้และแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ครูยังไม่มีความรู้ที่ถูกต้องและตรงกันเกี่ยวกับนโยบาย การจัดสรรงบประมาณที่ล่าช้า และไม่เพียงพอ การขาดแนวทางและนโยบายจากส่วนกลางที่เป็นมาตรฐานและตรงกันทั้งประเทศรวมถึงการชี้แจงที่ถูกต้องและการประชาสัมพันธ์

อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ทั้งหมดมี 19 โรงเรียน พบว่า บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของโรงเรียน ยังประสบกับปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรที่ไม่เน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร เช่น ชั้น ป.1 - 3 มี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ชั้น ป.4 - 6 มี 2 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยมากทั้งที่เป็นวิชาหลักและมีครูภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ ตัวอย่างเช่น โรงเรียนบ้านบ่อผุดมีครูสอนภาษาอังกฤษน้อยและต้องสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ ป.1 - ป.6 หรือบางโรงเรียนไม่มีครูเอกภาษาอังกฤษ จึงต้องให้ครูสังคมศึกษามาสอนภาษาอังกฤษแทน ตัวอย่างเช่น โรงเรียนบางรักษ์ ผู้บริหารยังขาดการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนในวิชาเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ยังขาดการวัดและประเมินผลด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษน้อย และไม่มีครูต่างชาติสอนประจำ อย่างเช่น โรงเรียนมัธยมแต่มีบางโรงเรียนที่มีอาสาสมัครต่างชาติมาช่วยสอน แต่ก็ไม่ได้จบการสอนภาษาอังกฤษมาโดยตรง เป็นอาสาสมัครที่อายุน้อยจึงไม่มีทักษะการสอนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมตัวสู่ประชาคมอาเซียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบได้ คือ ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการสอนไม่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษและมีความต้องการในการเรียนภาษาอังกฤษระดับมาก โดยให้มีการปรับปรุงหลักสูตรและเทคนิคการสอนให้ทันสมัยและมีครูชาวต่างชาติ (สุจิตรา บางโรย, 2555) จากปัญหาดังกล่าวทำให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ประสบผลสำเร็จ แต่ก็ยังขาดการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะช่วยส่งเสริมให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษรู้ถึงปัญหาของตนเองในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาอังกฤษของสถานศึกษาในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยมีขอบเขตดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 171 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 119 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

ขอบเขตตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

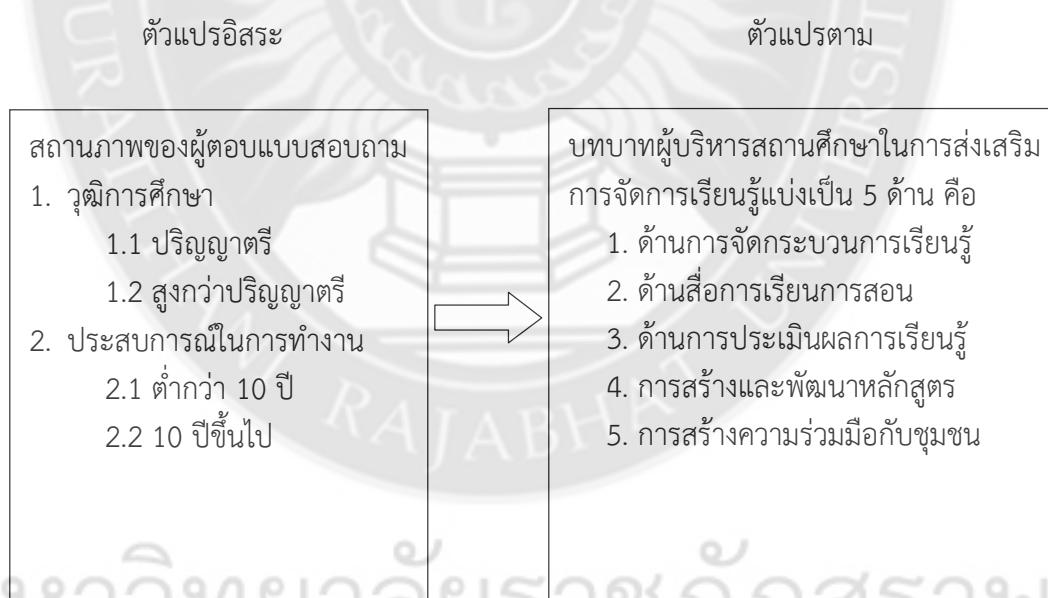
1. วุฒิการศึกษา
 - 1.1 ปริญญาตรี
 - 1.2 สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์
 - 2.1 ต่ำกว่า 10 ปี
 - 2.2 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้สังเคราะห์การจัดการเรียนรู้จากการศึกษาเอกสารทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์ได้ตัวแปรการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน
3. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้
4. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
5. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยการสังเคราะห์ตัวแปรจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553); กิติมา ปรีดีดิลก (2556); อุทัย บุญประเสริฐ (2556); Gunningham & Cordeiro (2000) และ Seyfarth (1999 : 165 - 273) ดังภาพที่ 1.1 ซึ่งสรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร และการสร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู ในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันผู้วิจัยได้นิยามความหมายของคำต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ต้องดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำครูผู้สอนในด้านต่าง ๆ

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามหน้าที่ของผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับเด็ก เพิ่มทักษะภาษาอังกฤษให้กับเด็ก จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร และการสร้างความร่วมมือกับชุมชน

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำให้ครูผู้สอนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผูกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สมดุลและสอดคล้องกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้ง สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลา ทุกสถานที่

2. สื่อการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินการ และร่วมจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นและเพียงพอกับการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เพราะสื่อเป็นตัวกลางระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนและระหว่างผู้เรียนกับสื่อที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

3. การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อนระหว่างเรียน หลังเรียน และการประเมินผลรวม ประเมินให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยจะพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และทดสอบ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบของการศึกษา โดยมอบหมายหรือร่วมมือกับครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ประเมินผลการเรียนรู้จากสภาพจริง โดยวิธีการที่หลากหลาย นำผลที่ได้มาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

4. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำหลักสูตรแม่บท หรือหลักสูตรแกนกลางมาจัดทำสาระของหลักสูตรตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผล และมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหรือหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคม ความสนใจ ความสามารถ

และความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา คือ เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

5. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการประสาน สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม สนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียน และร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในหลายลักษณะ เพื่อที่จะขอรับการสนับสนุน การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียน การจัดสถานการณ์ให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความสามารถ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและสภาพการณ์

สถานศึกษา หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาของอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท
 - 1.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา
2. การจัดการเรียนรู้
 - 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้
 - 2.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้
 - 2.4 หลักพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้
3. การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
 - 3.1 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 3.2 การเรียนรู้ภาษาภาษาอังกฤษ
 - 3.3 หลักและวิธีการสอนภาษาอังกฤษ
4. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
 - 4.1 การจัดกระบวนการเรียนรู้
 - 4.2 สื่อการเรียนการสอน
 - 4.3 การประเมินผลการเรียนรู้
 - 4.4 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
 - 4.5 การสร้างความร่วมมือกับชุมชน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการบริหารสถานศึกษา เปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพสำคัญที่จะนำพาองค์กร ให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีประสิทธิภาพและศักดิ์ศรี ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

พิศสวาท ศรีเสน (2551 : 45) สรุปไว้ว่า ผู้บริหาร หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร ส่วนสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 77) กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำพาให้สถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านได้นั้น ต้องอาศัยคุณสมบัติที่สำคัญคือ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีวิสัยทัศน์กว้างไกลใช้หลักธรรมทางศาสนาเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน และมุ่งแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดโดยใช้ระบบประกันคุณภาพเพื่อการขับเคลื่อนและพัฒนางาน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553 : 31) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้อำนวยการสถานศึกษาที่พึงประสงค์ประกอบด้วย รัก ศรัทธา ภาคภูมิใจในศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของความเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา มุ่งมั่นในการบริหารจัดการหลักสูตร และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างวัฒนธรรมคุณภาพและวัฒนธรรมประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน โดยมีกระบวนการมีส่วนร่วม มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นิตยา ฮวบหิน (2553 : 13) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรทางวิชาชีพที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่การศึกษาในระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี โดยการนำสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ขององค์กร ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะ ใช้กระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและองค์กรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

เวียงชัย ดวงดี (2553) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ตำแหน่งซึ่งเป็นผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษา โดยมีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแล และการนิเทศงานตลอดจนการติดตามและประเมินผลงานด้านวิชาการ การปกครอง ธุรการหรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ไพบูลย์ จันทรักษา (อ้างถึงใน เวียงชัย ดวงดี, 2553 : 19) ซึ่งได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป เช่นเดียวกับ เล็ก นักเบศร์ (2555 : 12 - 13) สรุปไว้ว่า ผู้บริหาร หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาหรือการดำเนินงานขององค์กร เพื่อความอยู่รอดและจัดการให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรผู้บริหาร เป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งต่อสถานศึกษาในการบริหารควบคุมทิศทางการดำเนินงานให้สัมฤทธิ์ผล ตามนโยบาย แนวทาง และวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในอนาคต

ประสิทธิ์ ชุมศรี (2555 : 13) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ หรือมีความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติงาน เพื่อให้งานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จในขณะ Conger (1986 : 79 อ้างถึงใน นิติยา ฮวบหิน, 2553 : 13) กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำทางการศึกษาในการวางนโยบายในเรื่องของโปรแกรมทางการศึกษา และกระบวนการสอน บุคลากร นักเรียน ครูอาจารย์ การเงิน และงานธุรการต่าง ๆ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่การศึกษาในระดับปฐมวัยจนถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งต่อสถานศึกษาในการบริหาร ควบคุมทิศทาง กระบวนการทำงานให้สัมฤทธิ์ผลตามนโยบาย แนวทาง และวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในอนาคต

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีคุณลักษณะบางประการที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป ลักษณะของผู้บริหารที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้นั้น มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงคุณลักษณะไว้ดังนี้

ถวิล มาตรฐาน (2544 อ้างถึงใน ปฐม ปริบุญนังกูร, 2554 : 17 - 18) ให้ทัศนะว่าการเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสร้างประสิทธิผลในงานนั้น ต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่มีพลังสูงสุดในการกำหนดประสิทธิผลของโรงเรียนและกำหนดประสิทธิภาพของผู้บริหาร ประกอบด้วย

1.1 ความมุ่งมั่นที่จะนำคณะบุคลากรและตั้งใจที่จะปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น สุขุม รอบคอบ กับปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อน

1.2 มีความคิดริเริ่มสูง

1.3 มุ่งเป้าหมายความรู้มีความกระฉับกระเฉงเกี่ยวกับกระบวนการสอน มีความเข้าใจเป้าหมายขององค์กร (โรงเรียน)

1.4 เป็นตัวอย่างที่ดีด้วยการทำงานหนัก

1.5 ตระหนักถึงเอกลักษณ์เฉพาะของครู – อาจารย์แต่ละคน เช่น ท่าทาง เจตคติ ทักษะต่าง ๆ เพื่อให้การสนับสนุนให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์เฉพาะเหล่านั้น คือ สามารถมอบหมายงานการสอนให้ตรงกับความสามารถและความถนัดของครู – อาจารย์

1.6 มีความสามารถสร้างความเป็นผู้นำให้กับครู – อาจารย์

1.7 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้มีภาวะผู้นำทางการศึกษาลงงานประจำลง

1.8 สิ่งสำคัญยิ่งคือเป็นผู้บริหารเชิงรุก (Proactive) มากกว่าเชิงรับ (Reactive) นั่นคือ เข้าหาปัญหา ควบคุมสถานการณ์เตรียมพร้อม ป้องกันสับสนปรับประยุกต์เทคนิค และวิธีการต่าง ๆ ให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง แทนที่จะดำรงสถานการณ์ไปเรื่อย ๆ ปล่อยให้ปัญหาและเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นแล้วจึงแก้ไขหรือจัดการ

2. ความสามารถในการกระบวนกรแก้ปัญหาภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละวันนั้น จะเกี่ยวข้องอยู่กับกิจกรรมหลักสำคัญอยู่สองประการ คือ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ตอนเช้าเรื่อยไปจนกระทั่งเย็น หรือในบางครั้งต่อเนื่องไปจนถึงช่วงกลางคืน ด้วยหมุ่นเวียนอยู่เช่นนี้ วันแล้ววันเล่า ผู้บริหารที่กล้าแกร่งที่ประสบผลสำเร็จจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความหลากหลาย กลุ่มเครือของปัญหา และสถานการณ์แต่ละวัน ซึ่งยากแก่การคาดเดาว่าอะไรจะเกิดขึ้นและในขณะเดียวกัน ก็สามารถจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ทักษะทางสังคมผู้บริหารจะต้องมองเห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางสังคม ภายในโรงเรียน การมีความรู้ความสามารถ และทักษะทางสังคม จะช่วยให้การบริหารงานดำเนินไปด้วย ความราบรื่น และประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องเป็นมิตรกับทุกคนและในขณะเดียวกันการแสดงออก ถึงภาวะผู้นำตามบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์สร้างความเชื่อถือศรัทธาและมุ่งมั่น เพื่อแสวงหาความ ร่วมมือบำรุงรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่น

4. ความรู้ความสามารถในวิชาชีพผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ จะมีความรู้ความสามารถ ในการวิจัยหรือประยุกต์งานวิจัยมาใช้ในการบริหาร ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน มีทักษะการสอน สามารถสาธิตนิเทศครู – อาจารย์ได้ มีความระมัดระวังในการตัดสินใจที่ส่งผลต่อการสอนและการเรียน เช่น เกี่ยวกับตารางสอน งบประมาณ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนในทุกประเภท นอกจากนี้ จะต้องคำนึงถึงความต้องการของชุมชนและนำมาบูรณาการในเป้าหมายของโรงเรียนแล้ว ร้อยรัดสู่แผนปฏิบัติการ

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2547 อ้างถึงใน ปฐม ปรีปนังกูร, 2554 : 18 - 19) ได้จัดทำ หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ โดยกำหนดลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพไว้ 6 ประการ คือ

1. การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมถึงในเรื่องต่อไปนี้ คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร มีอาชีพการบริหารงานบุคคล ตามแนวคิดศาสนาการบริหารจัดการภูมิปัญญาไทย เพื่อการพัฒนาในด้าน คุณธรรม จริยธรรม

2. การเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ ในเรื่องต่อไปนี้ พัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้จัดระบบ และใช้ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารการจัดระบบเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาการบริหาร จัดการสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ

3. การเป็นผู้นำด้านวิชาการในเรื่องต่อไปนี้ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อความเป็นเลิศการพัฒนา รูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาครูตามแนวปฏิบัติการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาถึงคุณภาพ การประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4. การเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการในเรื่องต่อไปนี้ การวางแผนกลยุทธ์การบริหาร แบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงการบริหารความขัดแย้ง การบริหารทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่

5. การเป็นผู้นำด้านสังคมและชุมชนในเรื่องต่อไปนี้ การบริหารจัดการ 19 โรงเรียนเพื่อ ชุมชนและสังคม การบริหารในบริบทที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมบริหาร

6. การเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองเชิงบริหารในเรื่องการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้บริหาร มีอาชีพ

สมชาย เทพแสง (2547 อ้างถึงใน ปฐม ปริบูรณ์กร, 2554 : 19) กล่าวว่า ผู้นำการศึกษาในยุคเทคโนโลยีหรือ E – Leadership ควรมีลักษณะ 10 E ดังนี้

1. Envision ผู้นำต้องสร้างวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน โดยเฉพาะมีความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการที่กว้างไกล เน้นการบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารและการจัดการ รวมทั้งการเรียนการสอน
2. Enable ผู้นำการศึกษาต้องมีความสามารถในการบริหารและการจัดการ โดยบูรณาการเทคโนโลยีในหลักสูตรโรงเรียน ระบบการบริหาร การปฏิบัติงานในโรงเรียน
3. Empowerment ผู้นำการศึกษาจะต้องเข้าใจและหยั่งรู้ความสามารถของบุคลากรในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี รวมทั้ง สามารถกระจายอำนาจให้บุคลากรได้อย่างเหมาะสม
4. Energize ผู้นำการศึกษาต้องหมั่นจุดพลังและประกายไฟอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดพลังในการทำงานเกิดความกระตือรือร้นขวนขวายตลอดเวลา
5. Engage ผู้นำการศึกษาต้องตั้งใจและจดจ่อต่อการทำงาน โดยมีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ และต้องตั้งความหวังให้สูงและค่อย ๆ นำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่วางไว้
6. Enhance ผู้นำการศึกษาจะต้องยกระดับผลการปฏิบัติงานให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยมีมาตรฐานเปรียบเทียบ (Bench Marking) ไว้อย่างชัดเจน
7. Encourage ผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์จำเป็นอย่างยิ่งที่จะใช้แรงจูงใจต่อบุคลากรให้ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความสุข การสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นมิตรจะสนับสนุนงานให้ประสบผลสำเร็จ
8. Emotion ผู้นำจะต้องมีคุณภาพทางอารมณ์ มีความสามารถหยั่งรู้จิตใจของบุคลากรและอ่านใจคนอื่นได้ รวมทั้งเน้นการทำงานที่เกิดจากความพึงพอใจทั้งสองฝ่าย ทั้งตนเองและบุคลากรที่ร่วมงานสร้างทัศนคติทางบวก มีอารมณ์ขัน สุขุมรอบคอบ
9. Embody ผู้นำการศึกษาจะต้องเน้นการทำงานที่เป็นรูปธรรม เน้นเป้าหมาย หรือผลงานที่สัมผัสได้ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การปฏิบัติงาน การสื่อสาร การติดตามและการประเมินผล ควรใช้วิธีการที่เป็นรูปธรรมชัดเจน
10. Eagle ผู้นำการศึกษาเปรียบประดุจนกอินทรีที่มองไกลและเน้นในภาพรวมกว่าการมองรายละเอียด ผู้นำควรมองเป้าหมายและผลงานเป็นหลักส่วนรายละเอียด เป็นหน้าที่ของเจ้าของงานที่จะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ

E – Leadership หรือผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์ จึงเป็นผู้นำยุคใหม่อย่างแท้จริงผู้นำการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นผู้ควบคุมกลไกและขับเคลื่อนการศึกษาไปสู่เป้าหมายแห่งการปฏิรูปการศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในระดับกระทรวงศึกษาธิการ ระดับสำนักงานต่าง ๆ รวมทั้ง ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ที่สำคัญ โดยเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีในระบบการศึกษา คำนึงถึง 10 E ในการบริหารและการจัดการ โดยเฉพาะควรมุ่งคุณภาพการศึกษาเป็นเป้าสูงสุด โดยหวังว่าคุณภาพของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธีระ รุญเจริญ (2549 : 28 - 29) กล่าวถึง ลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ดังต่อไปนี้

1. มีความถนัดในการเป็นผู้นำและลักษณะนิสัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
3. มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ

4. มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม และมีจรรยาบรรณ
5. มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
6. บริหารโดยเน้นสภาพปัญหาและความต้องการเป็นที่ตั้ง
7. บริหารงานเชิงรุก
8. พัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
9. มุ่งผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นที่ตั้ง

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2549 : 11 - 13) จำแนกถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่จะส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมืออาชีพ 10 ประการ คือ

1. มีความพร้อมทางด้านข้อมูลสารสนเทศ
2. มีความรู้ทางวิชาชีพ
3. มีความรู้เท่าทันในสถานการณ์
4. มีทักษะในการเข้าสังคม
5. มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหา และตัดสินใจ
6. การควบคุมอารมณ์
7. มีพฤติกรรมกล้าเสี่ยง
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
9. มีความรู้สึกไวต่อบุคคลอื่น
10. มีความใฝ่รู้และฝึกฝนการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 77) กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำพาให้สถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านได้นั้น ต้องอาศัยคุณสมบัติที่สำคัญ คือ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ใช้หลักธรรมทางศาสนาเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน และมุ่งแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยใช้ระบบประกันคุณภาพเพื่อการขับเคลื่อนและพัฒนางาน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553 : 31) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้อำนวยการสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย รัก ศรัทธา ภาควุมิใจในศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของความเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา มุ่งมั่นในการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างวัฒนธรรมคุณภาพและวัฒนธรรมประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วม มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะ 10 ประการดังนี้ คือ

1. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
2. มีความรู้ทางวิชาชีพมุ่งแสวงหาความรู้ใหม่
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. มีความเป็นผู้นำ

5. มีความสามารถวิเคราะห์สถานการณ์
6. มีบุคลิกน่าเชื่อถือ
7. มีคุณธรรมจริยธรรม
8. มีจิตวิทยาในการบริหาร
9. มีความสามารถความชำนาญในการบริหารและจัดการศึกษาได้ดี
10. มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้ มีภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีความสามารถในการระดมทุนการแก้ปัญหา มีทักษะทางสังคม มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้นำด้านการจัดระบบ เป็นผู้นำต้องสร้างวิสัยทัศน์ เข้าใจ และหยั่งรู้ความสามารถของบุคลากร มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือและมุ่งผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นที่ตั้ง

ความหมายของบทบาท

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า บทบาท แตกต่างกันดังนี้

ธีรชสุตา พิพัฒน์รัตนกร (2541 อ้างถึงใน จิราภา เพียรเจริญ, 2556 : 43) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามสถานะของบุคคลในสังคม

สุเทพ กองมณี (2542 อ้างถึงใน จิราภา เพียรเจริญ, 2556 : 43) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง อาการ ทำตามพฤติกรรมที่เกิดขึ้นของบุคคลตามตำแหน่งหน้าที่ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น สอดคล้องกับ บุญลือ คชเสนีย์ (2544 อ้างถึงใน จิราภา เพียรเจริญ, 2556 : 43) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง การกระทำ หรือพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่แสดงออกมาตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือตามหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ ซึ่งการแสดงออกของบทบาทนั้นจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งและจะต้องเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับด้วย

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2552 : 94) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาท หมายถึง บทบาทของผู้บริหาร เป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาที่แสดงออก โดยบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร หรือบทบาทของผู้บริหาร จึงหมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่บุคคลอื่น ๆ คาดหวังว่า ผู้บริหาร “ควร” หรือ “ต้อง” แสดงออกให้สอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่การงานที่บุคคลผู้นั้นดำรงอยู่

จากความหมายที่นักวิชาการให้ไว้ข้างต้น สรุปความหมายของบทบาท คือ พฤติกรรมที่แสดงออกตามภาระ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งและจะต้องเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหาร

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษา ดังนั้นจึงมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหาร ดังนี้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2553 (ฉบับแก้ไข) ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป สรุปพอสังเขปได้ดังนี้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545 : 82 – 84)

1. ด้านวิชาการประกอบด้วย
 - 1.1 มีความรู้และเป็นผู้รู้ด้านวิชาการ
 - 1.2 มีความรู้มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน
 - 1.3 สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่

- 1.4 มีวิสัยทัศน์
- 1.5 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 1.6 ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มุ่งพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- 1.7 รอบรู้ทางการศึกษา
- 1.8 ความรับผิดชอบ
- 1.9 แสวงหาข้อมูลข่าวสาร
- 1.10 รายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ
- 1.11 ใช้นวัตกรรมทางการบริหาร
- 1.12 คำนึงถึงมาตรฐานวิชาการ
2. การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย
 - 2.1 เข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่ และกิจกรรมในหน่วยงาน
 - 2.2 มีความรู้ระบบงบประมาณ
 - 2.3 เข้าใจระเบียบคลัง วัสดุ การเงิน
 - 2.4 มีความซื่อสัตย์ สุจริต
 - 2.5 มีความละเอียดรอบคอบ
 - 2.6 มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
 - 2.7 หมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ
 - 2.8 รายงานการเงินอย่างเป็นระบบ
3. การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย
 - 3.1 มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล
 - 3.2 เป็นแบบอย่างที่ดี
 - 3.3 มีมนุษยสัมพันธ์
 - 3.4 มีอารมณ์ขัน
 - 3.5 เป็นนักประชาธิปไตย
 - 3.6 ประณีตประณีต
 - 3.7 อดทน อดกลั้น
 - 3.8 เป็นนักพูดที่ดี
 - 3.9 มีความสามารถในการประสานงาน
 - 3.10 มีความสามารถจูงใจให้คนรวมกันทำงาน
 - 3.11 กล้าตัดสินใจ
 - 3.12 มุ่งมั่นพัฒนาองค์กร
4. การบริหารทั่วไป ประกอบด้วย
 - 4.1 เป็นนักวางแผน และกำหนดนโยบายที่ดี
 - 4.2 เป็นผู้ที่ตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการที่ดี
 - 4.3 มีความรู้ และบริหารโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย
 - 4.4 เป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร

- 4.5 รู้จักมอบอำนาจ และความรับผิดชอบแก่ผู้ที่เหมาะสม
- 4.6 มีความคล่องแคล่ว ว่องไว และตื่นตัวอยู่เสมอ
- 4.7 มีความรับผิดชอบงานสูงไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค
- 4.8 กำกับ ติดตาม และประเมินผล

พรชัย ภาพันธ์ (2547 อ้างถึงใน ปฐม ปริบุญนังกูร, 2554 : 13) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษามีภารกิจขอบข่ายและการจัดการศึกษาตามโครงสร้างสายงานที่เปลี่ยนแปลงใหม่และเป็นบทบาทที่ผู้บริหารต้องนำไปใช้หรือนำไปปฏิบัติ ในภารกิจ 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจงานในการบริหารงานวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญประสานความร่วมมือกับครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ โดยจัดการกิจงานให้ครอบคลุม การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการวิจัย การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. การบริหารงบประมาณ เป็นภารกิจงานในการบริหารงบประมาณมุ่งเน้นความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจัดการกิจให้ครอบคลุม การเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ บริหารงานการเงิน บัญชี พัสดุและสินทรัพย์ การตรวจสอบติดตาม และประเมินผล

3. การบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจงานในการบริหารงานบุคคล มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาให้ขยันกำลังใจ ยกย่อง เชิดชูเกียรติ ความก้าวหน้างานในอาชีพ จัดภารกิจให้ครอบคลุม การวางแผนอัตรากำลัง การบรรจุ แต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ตลอดจนวินัยและการรักษาวินัย

4. การบริหารทั่วไป เป็นภารกิจงานในการบริหารงานทั่วไป เกี่ยวข้องกับการจัดระบบ การบริหารองค์กรให้บรรลุผลตามมาตรฐาน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล จัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จัดภารกิจงานให้ครอบคลุม งานสำนักงาน การพัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ เครือข่ายการศึกษา งานอาคารสถานที่ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดระบบควบคุมภายใน และประสานงานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น

Mintzberg (1973) ได้นำเสนอถึงแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการบริหารจัดการของผู้บริหารไว้ทั้งหมด 5 บทบาท ดังนี้

1. บทบาทประมุข (Figurehead Role) สืบจากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอำนาจอย่างเป็นทางการ ในฐานะของหัวหน้าองค์กร จึงถูกกำหนดให้แสดงหน้าที่เป็นตัวแทน หรือสัญลักษณ์ขององค์กรที่ถูกต้อง ตามกฎระเบียบหรือลักษณะของสังคม โดยภาระหน้าที่ในบทบาทของประมุข ประกอบด้วย การลงนาม ในเอกสาร ประทานการประชุม และพิธีการต่าง ๆ การเข้าร่วมในพิธีการทางศาสนาและต้อนรับผู้ที่มา เยี่ยมองค์กรอย่างเป็นทางการ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เป็นงานประจำของผู้บริหาร

2. บทบาทผู้นำ (Leader Role) ผู้บริหาร เป็นผู้ที่รับผิดชอบในการทำให้หน่วยย่อยต่าง ๆ ในองค์กรปฏิบัติงานตามหน้าที่ (Function) อย่างผสมผสาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้น ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทในการนำเพื่อนร่วมงาน ต้องแน่ใจว่าเพื่อนร่วมงานได้รับการจูงใจและ ก่อให้เกิดความพอใจในการปฏิบัติงาน กิจกรรมการบริหารจัดการทั้งหมดนี้ เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้นำ

ซึ่งประกอบด้วยการจ่ายเงินค่าจ้าง การฝึกอบรม การยกย่องชมเชย การดำเนินคดี การส่งเสริมสนับสนุนให้ทำงานและเจริญก้าวหน้า และการให้ออกจากงานอย่างไรก็ตามบทบาทผู้นำครอบคลุมกิจกรรมการบริหารจัดการทั้งหมด รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เดียวกันนี้

3. บทบาทผู้ประสานงาน (Liaison Role) บทบาทประสานงานของผู้บริหารครอบคลุมถึงพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้าง และจรรโลงเครือข่ายความสัมพันธ์กับบุคคลและกลุ่มต่าง ๆ ที่อยู่นอกองค์กร ความสัมพันธ์เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นในฐานะที่เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารและแหล่งสนับสนุน การพัฒนาการติดต่อและความสัมพันธ์ เป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารที่ต้องเชื่อมโยงองค์การเข้ากับสภาพแวดล้อมภายนอก ความสัมพันธ์ในแนวนอน (Horizontal Relationships) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารระดับกลางและระดับต้น หัวใจของบทบาทผู้ประสาน คือ การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลและองค์การใหม่หรือเครือข่ายพันธมิตรใหม่เพิ่มขึ้น รักษาสัมพันธ์ภาพ และสร้างความประทับใจกับเครือข่ายเดิม ซึ่งทำให้ผู้บริหารได้รับความนิยมและการสนับสนุน

4. บทบาทผู้รับข่าว (Monitor Role) ผู้บริหารต้องแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การอ่านรายงานและบันทึกต่าง ๆ รายงานเข้าร่วมประชุมและข้อสรุปและข้อสังเกตจากการดูงานของบุคคลภายนอก เป็นต้น ข้อมูลข่าวสารบางเรื่องมาจากผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลภายนอก ข้อมูลข่าวสารเกือบทั้งหมดจะถูกวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและโอกาส และพัฒนาความรู้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ภายนอก และกระบวนการภายในแผนกต่าง ๆ ของผู้บริหาร เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ

5. บทบาทผู้กระจายข่าว (Disseminator Role) ผู้บริหารมีโอกาสดำเนินการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งเพื่อนร่วมงานไม่สามารถกระทำได้ ผู้บริหารเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสารจากบุคคลภายนอกหรือจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วส่งไปยังสมาชิกในองค์การ ข้อมูลข่าวสารบางเรื่องเป็นข้อเท็จจริงตามหลักธรรมชาติ บางเรื่องเกี่ยวข้องกับการแปลความหมาย และการบูรณาการจากผู้ที่มีอำนาจขององค์การ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริง บางเรื่องสามารถส่งต้นฉบับไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทันที และบางเรื่องผู้บริหารต้องแปลความหมายและเรียบเรียงใหม่ ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อแหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข่าว หรือมีผลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา หรือต้องรับผิดชอบต่อคำถามของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารต้องแปลงข้อมูลข่าวสารนั้นให้อยู่ในรูปของแนวทางการทำงาน อาทิ กฎระเบียบ เป้าหมาย หรือมาตรฐานงานขององค์การ เป็นต้น

Knezevick (1984 : 16 - 18 อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นาวิ, 2551 : 265 - 266) ได้เสนอไว้ว่า ผู้บริหารหรือผู้นำทางการศึกษาควรมีบทบาทต่าง ๆ ในการบริหารให้เกิดประสิทธิผล ได้แก่

1. บทบาทเป็นผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน (Direction Setter) โดยทำหน้าที่ชี้แจงทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน มีความรู้มีทักษะในการจัดสรรงบประมาณแบบโครงการ

2. บทบาทเป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (Leader Catalyst) มีความสามารถในการจูงใจ กระตุ้นและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมรวมของมนุษย์ มีทักษะในกระบวนการกลุ่ม

3. บทบาทของนักวางแผน (Planning) สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตจัดเตรียมบุคลากรให้พร้อมในการรับมือกับสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น มีความรู้เข้าใจในการวางแผน

4. บทบาทเป็นผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) เป็นผู้รอบรู้วิธีเทคนิคการตัดสินใจ

5. บทบาทเป็นนักจัดองค์การ (Organizer) สามารถออกแบบขยายงาน กำหนดโครงสร้างขององค์การขึ้นใหม่ มีความเข้าใจพลวัตขององค์การและพฤติกรรมขององค์การ

6. บทบาทเป็นผู้จัดการเปลี่ยนแปลง (Change Manager) เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง มาสู่สถาบันจะเปลี่ยนแปลงอะไร อย่างไร ควรเปลี่ยนสถานการณ์ใด เมื่อใด

7. บทบาทเป็นผู้ประสานงาน (Coordinator) มีความเข้าใจรูปแบบปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ เข้าใจเครือข่ายของการสื่อสาร รู้จักวิธีการนิเทศงาน การรายงาน การประสานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. บทบาทเป็นผู้สื่อสาร (Communicator) สามารถในการสื่อสาร ทั้งการพูด และการเขียน การใช้สื่อเพื่อการสื่อสารสามารถในการประชาสัมพันธ์

9. บทบาทเป็นผู้จัดการความขัดแย้ง (Conflict Manager) ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ต้องเข้าใจถึงสาเหตุ สามารถต่อรองไกลเกลี่ย สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้

10. บทบาทเป็นผู้แก้ปัญหา (Problem Manager) เป็นผู้นำสามารถเข้าใจปัญหาวินิจฉัย และแก้ปัญหาได้

11. บทบาทเป็นผู้จัดระบบ (System Manager) สามารถวิเคราะห์ระบบและกระบวนการ ที่เกี่ยวข้องเข้าใจ นำทฤษฎีการบริหารมาใช้

12. บทบาทเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (Instructional Manager) ต้องมีความเข้าใจ ในระบบการเรียนรู้เข้าใจวิธีการสร้าง การพัฒนาหลักสูตรการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

13. บทบาทเป็นผู้บริหารงานบุคคล (Personal Manager) มีเทคนิคในการเป็นผู้นำและการเจรจาต่อรองประเมินผลงาน และการปฏิบัติงาน

14. บทบาทเป็นผู้บริหารทรัพยากร (Resource Manager) มีความสามารถการบริหาร การเงิน งบประมาณ บริหารวัสดุครุภัณฑ์ การก่อสร้าง การบำรุงรักษาหาทรัพยากรสนับสนุนจากภายนอก

15. บทบาทเป็นผู้ประเมินผล (Appraiser) สามารถประเมินความต้องการ การประเมิน ระบบวิธีทางสถิติกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

16. บทบาทเป็นนักประชาสัมพันธ์ (Public Relater) มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร วิธีการ สร้างภาพพจน์ที่ดี รู้และเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและวิธีการต่าง ๆ

17. บทบาทเป็นประธานในพิธีการ (Ceremonial Head) มีความสามารถในพิธีการต่าง ๆ ในสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1) บทบาทประมุข (Figurehead Role) สืบจากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอำนาจอย่างเป็นทางการในฐานะของ หัวหน้าองค์กร จึงถูกกำหนดให้แสดงหน้าที่เป็นตัวแทน หรือสัญลักษณ์ขององค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบหรือลักษณะของสังคม 2) บทบาทผู้นำผู้บริหาร เป็นผู้ที่รับผิดชอบในการทำให้หน่วยย่อยต่าง ๆ ในองค์กรปฏิบัติงานตามหน้าที่ (Function) อย่างผสมผสาน 3) บทบาทผู้ประสานงาน บทบาทประสานงาน ของผู้บริหารครอบคลุมถึงสร้างและจรรโลงเครือข่ายความสัมพันธ์กับบุคคลและกลุ่มต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอก องค์กร 4) บทบาทผู้รับข่าว ผู้บริหารต้องแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง 5) บทบาท ผู้กระจายข่าว ผู้บริหารมีโอกาสเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผู้บริหารเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสารจาก บุคคลภายนอกหรือจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วส่งไปยังสมาชิกในองค์กร

การจัดการเรียนรู้

ความหมายของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้จดจำและนำไปท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนรู้เป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง ซึ่งมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่านั้น กล่าวคือ วิธีการใดก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

วิชัย เสวกงาม (2557) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการหรือการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนตามหลักการหรือทฤษฎีของผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

ศศิธร เวียงวะลัย (2556 : 3) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ด้วยตนเอง หรือรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริง มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้

Hough and Duncan (1970 : 144) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง กิจกรรมของบุคคล ซึ่งมีหลักและเหตุผลเป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ และความผาสุก ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษาความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาให้ได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียน

Good (1975 : 588 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 2) ได้ อธิบายการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นการให้การเรียนรู้ด้วยการอบรมสั่งสอนผู้เรียนในสถาบันการศึกษา

Hills (1982 : 266 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 2) ให้คำจำกัดความของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้คือ กระบวนการให้การศึกษากับผู้เรียนซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

Moore (1992 : 4 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 2) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้คือพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่พยายามช่วยให้บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาตนในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้มีความหมายครอบคลุมทั้งด้านวิธีการกระบวนการและตัวบุคคล ดังนั้น จึงอาจสรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้ได้ว่า การจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน และเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิตหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอนหรือผู้สอนด้วยเช่นกัน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้วนั้น ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียนดังนี้ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 2)

1. มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมที่เรียนรู้
2. เกิดทักษะหรือมีความชำนาญในเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมที่เรียนรู้
3. เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน
4. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. สามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกได้

ทั้งนี้การที่ผู้สอนจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญานั้น การส่งเสริมที่ดีที่สุดก็คือ การให้การศึกษาซึ่งจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้มีลักษณะที่เด่นชัดอยู่ 3 ลักษณะ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 2)

1. การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้น ทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นไปตามลำดับขั้นตอนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านความรู้ความคิดหรือด้านพุทธิพิสัย
- 2.2 ด้านทักษะกระบวนการหรือด้านทักษะพิสัย
- 2.3 ด้านเจตคติหรือด้านจิตพิสัย

3. การจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้ดีจะต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน การจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้หรือไม่ขึ้น ต้องอาศัยความรู้ความสามารถของผู้สอนทั้งในด้านวิชาการ (ศาสตร์) ทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ (ศิลป์) เป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้นั้นจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมีจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จได้ผู้สอนต้องมีทั้งความรู้และเทคนิคการจัดการเรียนรู้

หลักพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้

หลักการจัดการเรียนรู้เป็นความรู้พื้นฐานที่สำคัญสำหรับผู้ที่จะเป็นผู้สอนแม้ว่าผู้สอนแต่ละคนจะมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้เฉพาะของตนแต่ก็จะยึดถึงหลักการพื้นฐานเดียวกัน ซึ่งหลักการพื้นฐานนี้มีนักวิชาการได้แสดงทรรศนะไว้หลายท่านสรุปได้มี 4 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 5)

1. หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน ได้แก่ การเตรียมตัวผู้สอนด้านความรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้และด้านการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้
 2. หลักการวางแผนและเตรียมการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การเตรียมเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การผลิตสื่อเตรียมแบบทดสอบและข้อสอบ
 3. หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ เช่น หลักความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการเร้าความสนใจหลักการเสริมแรง
 4. หลักการประเมินผลและรายงานผล ซึ่งเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้การสร้างและการใช้เครื่องมือการประเมิน การตีความหมายและการรายงานผลการประเมิน
- ทองคุณ หงส์พันธ์ (2542 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 5 - 6) ได้ให้หลักการจัดการเรียนรู้โดยกล่าวไว้เป็นบัญญัติ 20 ประการของการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรให้กระจ่าง
2. วางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างดี
3. มีกิจกรรม/ทำอุปกรณ์
4. สอนจากง่ายไปหายาก
5. วิธีสอนหลายหลากมากขึ้น
6. สอนให้คิดมากกว่าจำ
7. สอนให้ทำมากกว่าท่อง
8. แคล่วคล่องเรื่องสื่อสาร
9. ต้องชำนาญการจูงใจ
10. อย่าลืมนำจิตวิทยา
11. ต้องพัฒนาอารมณ์ขึ้น
12. ต้องผูกพันห่วงหาศิษย์
13. ฝึตามติดพฤติกรรม
14. อย่าทำตัวเป็นทรราช
15. สร้างบรรยากาศไม่น่ากลัว
16. ประพฤติตัวตามที่สอน
17. อย่าตำตรอนกำลังใจ
18. ใช้เทคนิคการประเมิน
19. ผู้เรียนเพลินมีความสุข
20. ผู้สอนสนุกกับการเรียน

จากหลักการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสามารถสรุปเป็นหลักการจัดการเรียนรู้พื้นฐานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่วางไว้ ดังนี้ หลักการเตรียมความพร้อม พื้นฐานหลักการวางแผน และเตรียมการจัดการเรียนรู้ หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ หลักการประเมินผลและรายงานผล นอกจากนี้ ยังได้ให้หลักการจัดการเรียนรู้โดยกล่าวไว้เป็นบัญญัติ 20 ประการของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบของหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นสำหรับจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีสาระการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดองค์ความรู้ที่เป็นเนื้อหาสาระครอบคลุมการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 12 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 3) ซึ่งมีองค์ประกอบตามทฤษฎีของหลักสูตรดังองค์ประกอบต่อไปนี้

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3)

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมีจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้มีความรู้ทักษะเจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคน มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทางด้านเวลา และสาระการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรจัดทำขึ้นสำหรับจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพ และเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมของความเป็นไทยคู่กับสากล 2) ได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ 3) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่น 5) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 6) สำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ซึ่งหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมาย หลักสูตรผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้จัดการเรียนรู้ โดยช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านสาระ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนา ทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 20 - 22) โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. หลักการจัดการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตาม มาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และ พัฒนาตนเองได้ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ผู้เรียนจะต้องอาศัย กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรกระบวนการ เรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิเช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการ เรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมาย ของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถ เลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐาน การเรียนรู้ ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียนแล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมาย ของหลักสูตรทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาทดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

4.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการ จัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

4.1.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ และด้านทักษะ กระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอดหลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.1.3 ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่าง บุคคลและพัฒนาการทางสมองเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

4.1.4 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

4.1.5 จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4.1.6 ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับ ธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

4.1.7 วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้ง ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

4.2.1 กำหนดเป้าหมายวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

4.2.2 เสาะแสวงหาความรู้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความ รู้ตั้งคำถามคิดหาคำตอบ หรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

4.2.3 ลงมือปฏิบัติจริงสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4.2.4 มีปฏิสัมพันธ์ทำงานทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

4.2.5 ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่ การปฏิบัติซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติ ตามเป้าหมายหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบ คือ หลักการจัดการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดโดยผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้และบทบาทของผู้สอน และผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมิน เป็นข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน การวัด และประเมินผลการเรียนรู้แบ่งเป็น 4 ระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 23) ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกตการตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน หรือภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมิน ตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน รวมถึงผู้ปกครองร่วมประเมินในกรณีที่ผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้อันเป็นผล มาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่และมากน้อยเพียงใดมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมในด้านใด

2. การประเมินระดับสถานศึกษาเป็นการประเมินที่สถานศึกษา โดยดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการปรับปรุงนโยบายหลักสูตรโครงการหรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการการศึกษาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา การประเมินระดับสถานศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาตามภาระความรับผิดชอบสามารถดำเนินการ โดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการ โดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพของผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินผลจากการประเมิน ใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลที่สนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้อมูลข้างต้นนั้นเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแล ช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนนั้นได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ เพื่อจะให้สถานศึกษาดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียนสถานศึกษา ในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดระบบบริหารการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุป การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นการเรียนรู้อังกฤษ เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มีหลักการที่สำคัญสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ โดยเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย หลักการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบ่งเป็น 4 ระดับคือ การประเมินระดับชั้นเรียน การประเมินระดับสถานศึกษา การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการประเมินระดับชาติ

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย 4 สาระดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552 : 2)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. เข้าใจและตีความถึงเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
2. มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ
3. นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

1. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ
2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

1. ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน สังคม
2. ใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

สรุปการเรียนรู้ภาษาภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 4 สาระ ได้แก่ ภาษาเพื่อการสื่อสารภาษาและวัฒนธรรมภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

หลักและวิธีการสอนภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เป็นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเน้นการสื่อสาร (Communicative Teaching Approach) โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาในบริบท (Context) เป็นสำคัญ (สงศรี สาริบุตร, 2541 : 15) กระบวนการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ประเด็นสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์นั้น ผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนได้คิดและใช้ความพยายามของตนเองเพื่อสื่อความหมาย

ที่ตนต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจ ทั้งที่สื่อความหมายด้วยเสียง (การฟัง - การพูด) ด้วยอักษร (การอ่าน - การเขียน) และด้วยการใช้ท่าทาง การให้ผู้เรียนได้ลองฝึกทดลองถูกในการปฏิบัติกิจกรรมภาษา โดยมีผู้คอยแนะนำช่วยเหลือให้กำลังใจ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีในการใช้ภาษา เนื่องจากประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนต้องการสื่อความหมาย หลักและวิธีการสอนภาษาอังกฤษ มีดังนี้ (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2540 : 39 - 106)

1. วิธีการสอนแบบไวยากรณ์ (The Grammar - Translation Method) วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลเป็นวิธีสอนที่ใช้มานานแล้ว มีชื่อเรียกกันว่า วิธีสอนแบบคลาสสิก (Classical Method) นิยมใช้ในการเรียนการสอนภาษากรีกและลาติน ไม่เน้นการพูด และการฟัง เน้นการเรียนไวยากรณ์และการแปล วิธีการสอนแบบนี้นำมาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศช่วงต้นศตวรรษที่ 18 โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเห็นคุณค่าของบทประพันธ์ภาษาต่างประเทศ และเชื่อว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์ของภาษาใหม่ที่เราเรียน (Target Language) จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจไวยากรณ์ของภาษาของตนเองมากขึ้น ช่วยให้พูดและเขียนภาษาของตนเองได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังคาดหวังว่าผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อพัฒนาความคิดและสติปัญญา

ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอน

วิธีสอนรูปแบบนี้จะประกอบด้วย บทเรียน และแบบฝึกหัดในแต่ละบทเรียนจะประกอบด้วยบทความหรือข้อความให้นักเรียนอ่าน ผู้สอนจะดำเนินการสอนตามขั้นตอนดังนี้ การสอนคำศัพท์ โดยบอกคำแปลเป็นภาษาของผู้เรียน ในตัวอย่างของรูปประโยค สอนโครงสร้าง อธิบายกฎไวยากรณ์ และข้อยกเว้น พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด โดยฝึกการใช้ไวยากรณ์ ฝึกแปลภาษาของตนเอง สอนอ่าน ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แปลเนื้อเรื่องเป็นภาษาของตนเอง ตอบคำถามเรื่องที่อ่านให้ทั้งชั้นฟัง กรณีมีปัญหาเพื่อนในชั้นและผู้สอนจะช่วยอธิบายแก้ไขปัญหา การประเมินผล โดยผู้เรียนทำการบ้าน ทำแบบฝึกหัด ท่องจำคำศัพท์และการใช้คำศัพท์

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักและวิธีการสอนภาษาอังกฤษ คือ วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลมุ่งเน้นความจำคำศัพท์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเห็นคุณค่าของบทประพันธ์ภาษาต่างประเทศ และเชื่อว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์ของภาษาใหม่ที่เราเรียนนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจไวยากรณ์ของภาษาของตนเองมากขึ้น

2. วิธีการสอนแบบตรง (The Direct Method) เริ่มเป็นที่นิยมมีการติดต่อสื่อสาร เมื่อมีการค้าระหว่างประเทศและการเดินทางติดต่อธุรกิจเพิ่มขึ้น เน้นทักษะการพูด โดยไม่มีการแปลเรียนรู้ด้วยวิธีเชื่อมโยงกับภาษาที่เรียนโดยตรง ทำให้เห็นว่าวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล ไม่สามารถทำให้ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี

ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอน

ผู้สอนจะดำเนินการเรียนการสอนตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้เรียนฟังหรืออ่านข้อความในบทเรียน
2. ผู้สอนอธิบายคำศัพท์ สำนวนที่ยากโดยใช้ภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียนเท่านั้น โดยการอธิบาย ถอดความใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน การวาดภาพหรือแสดงท่าทางประกอบ
3. ผู้สอนฝึกการออกเสียงคำให้ถูกต้อง

4. ผู้สอนถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านหรือฟัง และเน้นให้ผู้เรียนได้ตอบคำถาม
เต็มประโยค

5. สอนโดยดัดแปลงไวยากรณ์จากเรื่องมาฝึกเพิ่มเติมให้นักเรียนได้ถามตอบโดยใช้โครงสร้าง

6. สอนโดยนักเรียนทำแบบฝึกหัด เช่น การเพิ่มเติมคำที่ขาดหายไปประโยคเขียนตามคำบอก การแต่งเรียงความ เป็นต้น

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบตรง นิยมสอนเพื่อใช้ในการสื่อสารเน้นทักษะการพูดโดยไม่มีการแปล เรียนรู้ด้วยวิธีเชื่อมโยงกับภาษาที่เรียนโดยตรง

3. วิธีสอนแบบฟัง - พูด (The Audio - Lingual Method) วิธีสอนแบบฟัง - พูด คล้ายกับวิธีสอนแบบตรง มีการพัฒนาช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ในสหรัฐอเมริกาเพราะความจำเป็นที่ทหารต้องเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารในการรบข้อแตกต่างจากวิธีการสอนแบบตรงคือการเรียนรู้ภาษาบนหลักการของภาษาศาสตร์และจิตวิทยาวิธีสอนแบบฟัง - พูด มีชื่อเรียกหลายชื่อเป็นต้นว่า วิธีสอนแบบภาษาศาสตร์ (Linguistic Method) หรือวิธีสอนแบบ Audio - Lingual Method ซึ่งเป็นที่นิยมมาจนถึงปัจจุบัน

ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอน

วิธีสอนแบบฟัง - พูด ประกอบด้วย บทสนทนาสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้สอนจะดำเนินการเรียนการสอนดังนี้

1. ผู้เรียนฟังบทสนทนาใหม่ที่กำหนดให้ หรือฟังเทปบันทึกเสียงของผู้พูด
2. ผู้เรียนทั้งชั้นพูดตามที่ละบรรทัด ผู้เรียนพูดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
3. ผู้สอนนำประโยคที่เป็นปัญหาฝึกพิเศษ โดยวิธีการฝึกส่วนย่อยแล้วค่อย ๆ เพิ่มส่วนของประโยค จนทำให้ผู้เรียนสามารถพูดประโยคได้ดีขึ้น
4. ผู้เรียนฝึกโต้ตอบสนทนาพร้อมกันทั้งห้อง เป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก รายบุคคล
5. ผู้เรียนได้ตอบสนทนาแล้วประยุกต์ให้เข้ากับเหตุการณ์ของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนคุ้นเคยกับบทสนทนา แล้วฝึกโครงสร้างรูปประโยคด้วยปากเปล่า อาจใช้รูปภาพ บัตรคำ เกมต่าง ๆ ผู้เรียนได้ฝึกโต้ตอบจนคล่องแคล่ว จึงให้เลือกอ่านตามใจชอบ การเขียนจะฝึกการเขียนแบบก่อนจึงฝึกการเขียนเรียงความสั้น ๆ และเป็นเรื่อง que ผู้เรียนสามารถพูดได้

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีสอนแบบฟัง - พูด คล้ายกับวิธีสอนแบบตรง นำไปใช้สื่อสารในการรับข้อแตกต่างจากวิธีการสอนแบบตรง คือ การเรียนรู้ภาษาบนหลักการของภาษาศาสตร์และจิตวิทยา วิธีสอนแบบฟัง - พูด มีชื่อเรียกหลายชื่อ เป็นต้นว่า วิธีสอนแบบภาษาศาสตร์ (Linguistic Method) หรือวิธีสอนแบบ Audio - Lingual Method ซึ่งเป็นที่นิยมมาจนถึงปัจจุบัน

4. วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory) วิธีสอนแบบฟัง - พูด (Audio - Lingual Method) ซึ่งได้รับความนิยมแพร่หลาย ระยะเวลาสงครามโลกเป็นต้นมา แต่เมื่อนำไปปฏิบัติในห้องเรียน ผลวิจัยพบว่า ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังจึงมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนแบบใหม่ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ จากแนวคิดของนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ชื่อ Carroll Chastain และ Chomsky ซึ่งไม่เห็นด้วยกับนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม พวกเขาเชื่อว่า การเรียนรู้ภาษาของคนเรามีความสลับซับซ้อน เพราะเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ภายในสมองมนุษย์ หรือเกิดจากความเข้าใจและการใช้ความคิดเป็นพื้นฐาน Carroll กล่าวถึงวิธีสอนแบบนี้ว่า

เป็นแนวการสอนแบบไวยากรณ์และการแปลโฉมหน้าใหม่ เพราะวิธีสอนแบบใหม่การเรียนภาษาเป็นกระบวนการเรียน เสียงศัพท์ โครงสร้าง และการวิเคราะห์ภาษาอย่างมีแบบแผน การฝึกหัดจะทำให้เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจ

ขั้นตอนการดำเนินการสอน ดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้เรียนอ่านข้อความหรือบทสนทนา ผู้สอนจะตั้งศัพท์และโครงสร้างจากความยากง่ายของศัพท์ และโครงสร้างตามความเหมาะสมกับระดับชั้น

2. ผู้เรียนทำแบบฝึกโครงสร้าง หลังจากผู้เรียนมีความเข้าใจโครงสร้าง เพื่อช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น

3. ผู้เรียนทำแบบฝึกสนทนาโต้ตอบ เพื่อใช้ความรู้ที่เรียนมาจากการสนทนาที่จะนำภาษาไปใช้อย่างแท้จริง

4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพิ่มเติม โดยให้ใช้ภาษาที่เรียนมาด้วยตนเอง ขั้นตอนการสอนอาจเริ่มจากการอธิบายไวยากรณ์ แล้วจึงให้อ่านข้อความ จึงทำแบบฝึกหัด ฝึกสนทนา และทำกิจกรรมตามลำดับ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบฟัง - พูด เป็นแนวการสอนแบบไวยากรณ์และการแปลโฉมหน้าใหม่ เพราะวิธีสอนแบบใหม่การเรียนภาษาเป็นกระบวนการเรียน เสียงศัพท์ โครงสร้าง และการวิเคราะห์ภาษาอย่างมีแบบแผน การฝึกหัดจะทำให้เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจ

5. วิธีสอนแบบเงียบ (The Silent Way) นักจิตวิทยากลุ่มที่เน้นความคิดความเข้าใจและนักภาษาศาสตร์กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต มีความเห็นว่าการเรียนภาษามีใช้เกิดจากการเลียนแบบ เพราะมนุษย์สามารถสร้างข้อความที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อนได้ การเรียนภาษาจึงเกิดจากกระบวนการทางความคิดหรือเรียกว่า ความเข้าใจ การให้ความสำคัญที่เน้นความสามารถในการรับรู้ของมนุษย์ นำไปสู่วิธีสอนแบบเน้นความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหากฎเกณฑ์ของภาษาที่เรียนโดยใช้ข้อผิดพลาดของตน ผู้เรียนจะได้พัฒนาการเรียนรู้ภาษาที่ละน้อย พร้อมทั้งพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ตั้งแต่ต้นและให้ความสำคัญต่อความหมายเช่นเดียวกับรูปแบบของภาษา วิธีสอนแบบเงียบนี้ มิได้เกิดจากวิธีสอนแบบความรู้ ความเข้าใจ แต่มีหลักการบางอย่างคล้ายคลึงกัน ตัวอย่างเช่น หลักการพื้นฐานของวิธีการสอนแบบเงียบข้อหนึ่ง คือ “การสอนควรเป็นรองการเรียน” เป็นหลักการที่สำคัญของการเรียนการสอนตามแนวคิดที่เน้นความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งเน้นผู้เรียนให้เรียนรู้ที่จะคิดด้วยตนเอง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540 : 39 - 106)

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน

สรุปขั้นตอนวิธีการสอนแบบเงียบ ได้ดังนี้

1. สอนออกเสียงสระ พยัญชนะต่าง ๆ โดยใช้แผนภูมิและสีหน้าท่าทาง ช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงได้ถูกต้อง และให้ผู้เรียนผลิตกันออกเสียงจนสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง

2. สอนการออกเสียงคำต่าง ๆ โดยใช้แท่งไม้ แผนภูมิช่วย

3. สอนรูปประโยคโดยนำคำมารวมกัน

4. ฝึกอ่านประโยคต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสร้างขึ้น โดยอาศัยแผนภูมิช่วย

5. ฝึกเขียนประโยคที่เรียนมาแล้ว

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบเน้นความสามารถในการรับรู้ของมนุษย์ นำไปสู่วิธีสอนแบบเน้นความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งช่วยกระตุ้นผู้เรียนค้นหากฎเกณฑ์ของภาษาที่เรียน โดยใช้ข้อผิดพลาดของตน ผู้เรียนจะได้พัฒนาการเรียนรู้ภาษาที่ละน้อยพร้อมทั้งพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน

6. วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (The Total Physical Response Method) แนวการสอนแบบใหม่เน้นความเข้าใจ (The Comprehension Approach) แนวการสอนแบบนี้ได้ให้ความสำคัญต่อการฟังเพื่อทำความเข้าใจส่วนการสอนอื่น ๆ ผู้เรียนจะพูดภาษาที่เรียนตั้งแต่เริ่มเรียน โดยแนวความคิดเรื่องการเน้นทักษะการฟังเพื่อทำความเข้าใจ การเรียนรู้เริ่มต้นได้จากการสังเกต การเรียนรู้จากการฝึกทักษะการฟัง หาความหมายจากเสียงที่ได้ยินแล้วพูดสื่อสาร เมื่อมีความพร้อม วิธีสอน ฟัง การเรียนช่วงแรก ๆ แตกต่างกันไป เช่น “แนวทางการเรียนแบบธรรมชาติ” (The Natural Approach) Krashen และ Terrell ใช้วิธีให้ผู้เรียนฟังครูใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารโดยตลอด ใช้ภาพหรือคำในภาษาประจำชาติของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย แนวการเรียนแบบธรรมชาติจะคล้ายกับการสอนแบบตรง (Direct Method) มีข้อแตกต่างกัน คือ ผู้เรียนพูดตอบครู โดยใช้ภาษาประจำชาติควบคู่กับภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนรู้สึกมีอิสระให้ความสนใจในการฟังมากขึ้น ผู้สอนจะไม่แก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียน ขณะที่ใช้ภาษาพูดฝึกหัดที่ โครงการ “Learnables” ของ Harris Winitz ให้นักเรียนฟังคำ ข้อความจากเทปช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น การใช้รูปภาพประกอบผู้เรียนรู้ความหมายที่เป็นนามธรรมได้ง่ายขึ้น ด้วยวิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (The Total Physical Response) วิธีนี้เน้นให้ผู้เรียนฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้สอน James Asher ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยา มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ได้นำแนวคิดเน้น ความเข้าใจมาทดลองใช้ ปี ค.ศ. 1969 สรุปผลว่าการเรียนภาษาจะได้ผลช้าลงถ้าผู้เรียนรีบร้อนก่อนจะสามารถฟังภาษาเข้าใจและเรียนรู้คำศัพท์

ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอน

การเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

1. ผู้สอนใช้ภาษาต่างประเทศ สุ่มผู้เรียน 3 - 4 คน ปฏิบัติตามคำสั่งท่าหลาย ๆ ครั้ง แล้วจึงออกคำสั่งใหม่ แล้วผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งอีกแล้ว ผู้สอนออกคำสั่งสลับคำสั่งไปมา ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งเป็นกลุ่มและทีละคน แล้วออกคำสั่งให้ปฏิบัติทั้งชั้นเรียน
2. หลังจากผู้เรียนมีความเข้าใจคำสั่งแล้ว ผู้สอนจะเริ่มคำสั่งใหม่ ตัวแทนของผู้เรียนปฏิบัติไปพร้อมผู้สอน แล้วฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และปฏิบัติทั้งชั้นเรียนเช่นเดียวกับข้อ 1
3. ผู้สอนออกคำสั่งให้ตัวแทนผู้เรียนปฏิบัติ โดยผู้สอนไม่ได้แสดงท่าทางและคำสั่งที่ผู้เรียนไม่เคยฝึกมาก่อน มีคำศัพท์ที่ฝึกมาจากขั้นที่ 1, 2 บ้าง ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตาม
4. ผู้สอนเขียนคำสั่งต่าง ๆ บนกระดาน ผู้สอนจะปฏิบัติตามคำสั่งที่เขียนแต่ละครั้ง ผู้เรียนเป็นผู้สังเกตดู แล้วจดประโยคที่ได้จากการสังเกตลงในสมุด

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางเป็นการสอนแบบใหม่ เน้นความเข้าใจ แนวการสอนแบบนี้ให้ความสำคัญต่อการฟังเพื่อทำความเข้าใจ ส่วนการสอนอื่น ๆ ผู้เรียนจะพูดภาษาที่เรียนตั้งแต่เริ่มเรียน

7. วิธีสอนแบบชักชวน (Suggestopedia) วิธีสอนแบบชักชวนพัฒนาขึ้นโดย Lozanov นักจิตวิทยาชาวบัลแกเรีย ประมาณ ค.ศ. 1975 ได้แพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ ในโซเวียต ยุโรป ตะวันตก แคนาดา สหรัฐอเมริกา โดยมีความเชื่อเช่นเดียวกับ คาแล็บแกตเต็กโน ผู้พัฒนาการสอนแบบเงียบว่า การเรียนรู้ภาษาของมนุษย์เกิดขึ้นในอัตราเร็วกว่าการเรียนรู้อื่น ๆ โลซานอฟ กล่าวถึงการเรียนที่ล้มเหลว เพราะมนุษย์กลัวจะทำผิดพลาดหรือล้มเหลว สมองจึงไม่สามารถใช้อย่างเต็มที่ที่จะถูกนำมาใช้เพียงประมาณ ร้อยละ 10 เท่านั้น วิธีสอนแบบชักชวนเป็นวิธีสอนที่เน้นนำจิตใจของผู้เรียนให้กำจัดความรู้สึกที่จะไม่ประสบความสำเร็จ และช่วยให้ผู้เรียนได้นำพลังสมองออกมาใช้ให้เกิดผลอย่างเต็มที่

ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอน

การเรียนการสอนแบบชัดเจน ประกอบด้วยบทสนทนาเป็นหลัก ดังนี้

1. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยการทักทาย ผู้เรียนสมมุติบทบาทในการทักทายที่ผู้เรียนต้องการสั้น ๆ
2. ผู้สอนอ่านบทสนทนา นำเสนอ อธิบายคำศัพท์ ไวยากรณ์ การออกเสียง อาจถามตอบ โดยใช้ภาษาของผู้เรียน
3. ผู้สอนอ่านบทสนทนาอีกครั้ง และผู้เรียนอ่านตาม โดยใช้ระดับเสียงและน้ำเสียงของเจ้าของภาษาโดยมีเพลงประกอบด้วย
4. ผู้สอนอ่านบทสนทนาอีกครั้งโดยเปิดเพลงประกอบการสอน ผู้เรียนมีอิสระในการฟัง โดยไม่ต้องดูบทสนทนา
5. ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกเสริมเนื้อหาจากบทสนทนา โดยการร้องเพลง เล่นเกม การแสดงบทบาทสมมุติ อาจมีการฝึกเขียนเสริมไปด้วยอยู่ที่ดุลยพินิจของผู้สอน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบชักชวนเป็นวิธีสอนที่เน้นนำจิตใจของผู้เรียนให้กำจัดความรู้สึกที่จะไม่ประสบความสำเร็จ และช่วยให้ผู้เรียนนั้นได้นำพลังสมองออกมาใช้ให้เกิดผลอย่างเต็มที่

8. วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ ผู้สอนต้องมีความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกิริยาตอบโต้ของผู้เรียน โดยไม่คำนึงถึงสติปัญญาของผู้เรียนเท่านั้น นำหลักแนวคิดการเรียนรู้แบบปรึกษา (Counseling Learning Approach) Curran ผู้เริ่มแนวคิดประมาณ ค.ศ. 1960 ได้ศึกษาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ พบว่า พวกเขาผู้ใหญ่จะรู้สึกถูกรบกวนกับการเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจสิ่งที่ผู้เรียนกำลังเผชิญอยู่ ลดความรู้สึกทางลบกับผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเสริมพลังในการเรียนรู้ต่อไปได้

ขั้นตอนดำเนินการเรียนการสอน

การสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ มีระดับขั้นในการพัฒนา 5 ระดับ จากขั้นที่ไม่เป็นอิสระไปถึงขั้นที่เป็นอิสระ ขั้นตอนการสอนจะแตกต่างกันในแต่ละระดับขั้น การเรียนการสอนโดยทั่วไป ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดให้ปฏิบัติอะไร ส่วนการสนทนาจะกำหนดเวลาให้ แต่ทุกครั้งผู้เรียนจะปฏิบัติอย่างอิสระ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ ผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกิริยาตอบโต้ของผู้เรียน ลดความรู้สึกทางลบกับผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนเสริมพลังในการเรียนรู้ต่อไปได้

9. วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach)

จุดมุ่งหมายของวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีความเชื่อว่า ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างภาษาและคำศัพท์ สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ข้อเท็จจริง พบว่า แม้ว่า ผู้เรียนจะเรียนโครงสร้างภาษาหรือคำศัพท์เป็นอย่างดี ยังไม่สามารถพูดสื่อสารกับชาวต่างประเทศแนวใหม่ เพื่อการสื่อสารขึ้นโดยมีความเชื่อว่า การสอนภาษาให้เกิดการเรียนรู้ไม่เพียงใช้โครงสร้างไวยากรณ์หรือ คำศัพท์เท่านั้น การสื่อสารต้องใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ เช่นโต้แย้ง ชักจูง ขออนุญาต ฯลฯ ให้เหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้น การสื่อสารเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง การเรียนรู้ รูปแบบหน้าที่และความหมายของภาษาเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ผู้เรียนต้องสามารถนำความรู้ไปใช้ ในชีวิตจริงได้

ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอน

1. ขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language) จุดเริ่มต้นผู้สอน จะเสนอเนื้อหาแล้วฝึกใช้ภาษาตามลำดับ จนกระทั่งผู้เรียนนั้นสามารถใช้ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์เดิม จุดประสงค์ของการเสนอเนื้อหา เน้นด้านการออกเสียงความหมายของคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์

2. ขั้นการฝึก (Proactive/Controlled Practice) ขั้นตอนที่ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาเบื้องต้น โดยผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนจดรูปแบบการใช้ภาษา และให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย รวมทั้งวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ ด้วยวิธีการเบื้องต้น คือ การฝึกแบบกลไก (Mechanical) หรือฝึกซ้ำ ๆ (Repetition Drill) ผู้เรียนฝึกซ้ำ ๆ ตามแบบอย่าง (Drill) จนกระทั่งจำรูปแบบได้ แต่ยังไม่เน้นด้าน ความหมาย โดยผู้เรียนอาจฝึกออกเสียงพูดทั้งชั้นเรียน หรือฝึกเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคลตามความเหมาะสม ผู้สอนอาจตรวจสอบความเข้าใจด้านความหมาย โดยตั้งคำถามง่าย ๆ ตอบสั้น ๆ ใช้เวลาเพียงเล็กน้อย

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production/Free Practice) เป็นขั้นตอนการใช้ ภาษาในการสื่อสาร เป็นตอนที่สำคัญที่สุด เป็นการเชื่อมโยงภาษานำไปใช้จริงจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียน ได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้แนะแนวทางเท่านั้น การจัดกิจกรรม ผู้สอน เป็นผู้เริ่ม เช่น อธิบาย จัดกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ผู้สอนเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับและประเมินผล ภายหลัง

สรุปได้ว่า วิธีการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 9 วิธี ดังกล่าวข้างต้นนั้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิดและใช้ ความพยายามของตนเพื่อสื่อความหมายกับคนอื่นได้ ซึ่งครูผู้สอนควรจะนำมาพิจารณาและประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนการสอนของตนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทางที่ครูสอนภาษาอังกฤษ

แนวทางที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องเตรียมพร้อมในการพัฒนาตนเองมีดังต่อไปนี้ (นพพร สโรบล, 2559)

1. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน กฎบัตรอาเซียน และ ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเป็นภาษากลางของคนในอาเซียนในการติดต่อสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน ครูควรจะต้องถ่ายทอดให้นักเรียนของตนมีความรู้ในเรื่องอาเซียนด้วยเช่นเดียวกัน ตลอดจนควรจะทำให้ความเข้าใจกับนักเรียน และชี้แจงให้นักเรียนเห็นถึงความจำเป็นของภาษาอังกฤษ ในสังคมอาเซียนที่กำลังจะมาถึง

2. พัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่เรียนรู้ไปตลอดชีวิต (Lifelong learning) การเรียนภาษานั้นไม่มีวันจบสิ้น ไม่จำกัดอายุ เพศและวัย และการเรียนก็ได้จำกัดเฉพาะอยู่แต่ในห้องเรียนเท่านั้น ดังนั้นการเรียนภาษาอังกฤษจึงสามารถทำได้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียนตลอดเวลา นอกจากนั้นควรสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาภาษาอังกฤษของตนเองอีกด้วย

3. พัฒนาคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้เพิ่มขึ้น โดยการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ทุกวันจากการอ่านสิ่งที่อยู่รอบตัวที่เป็นภาษาอังกฤษ เช่น ป้ายประกาศ แผ่นพับ สิ่งตีพิมพ์ หนังสือพิมพ์ หรือแม้แต่ฉลากสินค้า การที่จะจำคำศัพท์ต่าง ๆ ได้นั้น มีได้อยู่ที่การท่องศัพท์แต่เพียงอย่างเดียว แต่หากต้องรู้จักใช้คำศัพท์เหล่านั้นในชีวิตประจำวันด้วย เช่น พูดหรือเขียนเป็นภาษาอังกฤษกับคนรอบข้าง หรือถ้าต้องการจะใช้ Dictionary ก็ควรใช้ Dictionary อังกฤษ - อังกฤษหรือใช้ Dictionary Online ซึ่งจะทำให้มีแรงจูงใจในการพัฒนาคำศัพท์มากขึ้น

4. ค้นหาวิธีการเรียนรู้ภาษา (Learning Strategies) ของตนเองว่าชอบที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีใดจึงพัฒนาภาษาด้วยวิธีที่ชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้สำรวจตนเองว่าชอบทำกิจกรรมอะไรก็ให้ทำสิ่งนั้นเป็นภาษาอังกฤษ เช่น ชอบฟังเพลงก็ให้ฟังเพลงเป็นภาษาอังกฤษ ชอบฟังข่าวก็เลือกฟังข่าวช่องภาษาอังกฤษ ชอบดูภาพยนตร์ก็ให้เลือกฟัง Sound Track ไม่ใช่พากษ์ไทยชอบดูรายการ TV หรือ Series ก็ให้เลือก Mode ภาษาอังกฤษชอบอ่านหนังสือก็เลือกอ่านวารสารหรือหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ หรือถ้ามีโอกาสที่ได้พบปะพูดคุยกับชาวต่างชาติซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของภาษาแต่อาจจะ เป็นชาติใดก็ได้ก็ควรที่จะพูดภาษาอังกฤษไม่ใช่หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษ และกลับไปสนับสนุนให้ชาวต่างชาติพูดภาษาไทยแทน

5. พัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการใช้สื่อสมัยใหม่ อย่างเช่นการ Access Internet เพื่อค้นคว้าหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์การใช้ iPad หรือ Tablet ซึ่งถ้าครุมีความรู้ในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในยุคดิจิทัลจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งตนเองและนักเรียนอีกด้วย

6. การเข้าร่วมประชุมอบรมและสัมมนาต่าง ๆ ทั้งทางด้านการพัฒนาทักษะภาษาของตนเอง และพัฒนาวิธีการสอนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งครูผู้สอนภาษาอังกฤษนั้นควรที่จะจัดหาเวลาในการเข้าร่วมการประชุมอบรมที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันสอนภาษา เช่น AUA หรือ British Council องค์กรหรือสมาคมต่าง ๆ เช่น สโมสรโรตารี สมาคมครูผู้สอนภาษาอังกฤษแห่งประเทศไทย ซึ่งการอบรมดังกล่าวมีทั้งเสียค่าใช้จ่ายในการอบรม และอบรมฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ดังนั้น ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรที่จะต้องติดตามข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา

7. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือสมัครเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพ เช่น สมาคมครูผู้สอนภาษาอังกฤษแห่งประเทศไทย (Thailand TESOL) เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล และ Update วิชาชีพของตน นอกจากนี้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันอาจมีการรวมกลุ่ม และจัดหาครูที่เก่งภาษาอังกฤษมาช่วยสอน หรือแนะนำเพื่อนครูต่างโรงเรียน หรืออาจมีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูควรนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการรวมกลุ่มกันพัฒนาตนเอง เช่น มีการ Chat บน Net หรือเข้าไปมีส่วนร่วมใน Online Forum หรือ Blogs ก็ได้

8. พัฒนาทักษะในการออกเสียง (Pronunciation) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง Stress ควรจะเน้นคำเวลาออกเสียงให้ถูกต้องมากกว่าไปกังวลเรื่อง Accent ทั้งนี้ เพราะผู้เรียนภาษาที่สองมักจะพูดโดยมีสำเนียงในภาษาแม่ของตนเอง ซึ่งปัจจุบันมีการยอมรับเรื่องการออกเสียงด้วยสำเนียงในภาษาแม่เวลาพูดภาษาอังกฤษโดยที่ไม่จำเป็นจะต้องเลียนเสียงหรือเลียนแบบสำเนียงของเจ้าของภาษาเหมือนอย่างแต่ก่อน อย่างไรก็ตามในการที่จะพัฒนาการออกเสียงให้ถูกต้องได้นั้น ควรจะต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านทักษะการฟัง (Listening Skills) ยกตัวอย่างเช่นเวลาฟังรายการ TV หรือภาพยนตร์ภาษาอังกฤษถ้าเป็นไปได้ ควรจะออกเสียงตามด้วยจึงจะได้ผล

9. พัฒนาวิธีการสอนภาษาอังกฤษของตนเองให้มีประสิทธิภาพในอดีตที่ผ่านมาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมุ่งเน้นที่การสอนไวยากรณ์มากกว่าการสอนเพื่อการสื่อสาร แม้ว่าจะมีการปรับปรุงหลักสูตรโดยกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้พยายามทำความเข้าใจกับครูผู้สอนให้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะการฟังและพูดภาษาอังกฤษแต่ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ นักเรียนยังไม่สามารถใช้ภาษาได้ โดยเฉพาะการฟังและการพูดเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เนื่องจากครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารกันในห้องเรียนเท่าที่ควร ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูควรจะต้องจัดการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการสื่อสารกันในห้องเรียนอย่างจริงจังโดยส่งเสริมให้มี Face – To – Face Communication ในการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียน หรือนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน

10. พัฒนาริชาชีพครูโดยการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะ Classroom Research หรือ Action Research การทำวิจัยดังกล่าวนอกจากจะเป็นการพัฒนาตนเอง (Professional Development) แล้วยังจะเป็นการพัฒนาวิธีสอนหรือจัดหาสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ ของการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อีกด้วย

สรุปแนวทางที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่เรียนรู้ไปตลอดชีวิต พัฒนาคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้เพิ่มขึ้น ค้นหากลวิธีการเรียนรู้ภาษาพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการใช้สื่อสมัยใหม่ การเข้าร่วมประชุมอบรมและสัมมนาต่าง ๆ ทั้งทางด้านการพัฒนาทักษะภาษาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ควรมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะในการออกเสียง พัฒนาวิธีการสอนภาษาอังกฤษของตนเองให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาริชาชีพของครูโดยการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

กิตติมา ปรีดีติลล (2532, อ้างถึงใน จิราภา เพียรเจริญ, 2556) ได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 6 งาน ดังนี้

1. การวางแผนงานเกี่ยวกับวิชาการ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการวางแผนงานทางวิชาการของโรงเรียน จัดแบ่งงานด้านวิชาการออกเป็นด้าน ๆ ตามภาระหน้าที่งานวิชาการของโรงเรียน ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และหลักสูตรที่จะใช้สอนในระดับที่เกี่ยวข้อง

2. หลักสูตรและการสอน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อเพิ่มความสะดวกในการนำหลักสูตรไปใช้ ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่ โครงการสอนและบันทึกการสอน

3. การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยงาน การจัดการแผนการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดห้องสมุดและการจัดทำคู่มือครู

4. สื่อการสอน ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ คำนึงถึงแนวทางในการจัดสื่อการสอนในโรงเรียนให้ได้ผลดี เช่น การจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการสอน การจัดหาสื่อที่ทันสมัย และปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้

5. การปรับปรุงการเรียนการสอน จัดให้มีการนิเทศการสอน และการฝึกอบรมครูเพื่อเป็นการช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

6. การวัดและประเมินผล เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างข้อสอบ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน 6 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 14 - 15) ซึ่งจะเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

1. ส่งเสริมการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอน โดยต้องจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมใด ๆ จะต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. ส่งเสริมให้ครูต้องจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน

6. ผู้บริหารต้องอำนวยความสะดวกและการจัดการให้การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลทุกฝ่ายในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน

7. แนวทางในการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยระบุว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนนั้นได้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักการจัดการ

เรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 25 - 26)

8. ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยมีความเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ได้
9. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต้องยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ
10. ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

11. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
12. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต้องให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้และคุณธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553 : 24 - 30) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ ให้ครูผู้สอนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง โดยผสมผสานสาระความรู้ ด้านต่าง ๆ อย่างได้สมดุลและสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลาทุกสถานที่

2. สื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการและร่วมจัดหาสื่อการเรียน การสอนที่จำเป็นและเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เพราะสื่อเป็นตัวกลางระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนและระหว่างผู้เรียนกับสื่อที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ

3. การประเมินผลการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องร่วมดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อน ระหว่างเรียน หลังเรียน และการประเมินผลรวม ประเมินให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา โดยมอบหมายหรือร่วมมือกับครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ประเมินผล การเรียนรู้จากสภาพจริง โดยวิธีการที่หลากหลายนำผลที่ได้มาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็ม ศักยภาพ

4. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องนำหลักสูตรแม่บท หรือหลักสูตรแกนกลางมาจัดทำสาระของหลักสูตรตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้สามารถนำไปใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผล และมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหรือหลักสูตรท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคม ความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา คือ เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

5. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องประสาน สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียนและร่วมกัน จัดการเรียนรู้ให้เกิดกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอนในหลายลักษณะเพื่อขอรับการสนับสนุน การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและ ร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียน การจัดสถานการณ์ให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความสามารถ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและสภาพการณ์

6. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน สามารถวิจัยการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา แนวปฏิบัติที่จะนำไปสู่ การวิจัยที่สำเร็งนั้นต้องมีการวิเคราะห์ ระบุปัญหา และความต้องการสามารถดำเนินการวิจัย นำผลการวิจัย ข้อค้นพบไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารจะต้องมีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน ให้ปรับเปลี่ยนแนวคิด สร้างความตระหนัก มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ประสพการณ์ สามารถจัดการ เรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างหลากหลาย รวมทั้งพัฒนาในด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับ บุคลากรอยู่เสมอ การพัฒนาให้บุคลากรหรือครูผู้สอนเป็นครูมืออาชีพต้องใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

อุทัย บุญประเสริฐ (2537, อ้างถึงใน จิราภา เพียรเจริญ, 2556) กล่าวว่าไว้ว่าขอบข่ายวิชาการ ของโรงเรียนจากพื้นฐานหลักสูตร งานวิชาการของโรงเรียนทั่วไป จะครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. เรื่องความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรและการบริหารจัดการในการนำหลักสูตร ไปใช้ในโรงเรียน

2. เรื่องการสอน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร และการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

3. เรื่องกิจกรรมนักเรียน และการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้ตอบสนองหลักสูตร และเสริมสร้างหลักสูตรให้เป็นผลสมบูรณ์

4. เรื่องสื่อการเรียนการสอนและกิจการห้องสมุด เพื่อการส่งเสริมการเรียนการสอนตาม หลักสูตรโดยตรง เพื่อเสริมพัฒนาการของนักเรียนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดหมายของหลักสูตร และเพื่อเสริมความทันสมัยทางวิชาการแก่ครูโดยตรง

5. เรื่องการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ตามจุดหมายและหลักการของหลักสูตร และการประเมินมาตรฐาน-คุณภาพทางวิชาการของโรงเรียน โดยรวม

6. เรื่องการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพ สำหรับบุคลากรครูและบุคลากรทาง วิชาการอื่น ๆ ของโรงเรียน

Seyfarth (1999 อ้างถึงใน ปฐม ปริพนธ์กุล, 2554 : 15) ได้กำหนดภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนไว้ 5 ด้าน คือ 1) มุมมองแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร 2) การประเมินผลนักเรียน 3) การจัดโครงการ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 4) การประเมินผลการสอนของครู และ 5) การวางแผนเพื่อพัฒนา ความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู

Gunningham และ Cordeiro (2000 อ้างถึงใน ปฐม ปรีพูนณังกูร, 2554 : 15) กล่าวว่าไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำทางวิชาการหรือผู้จัดการโรงเรียนว่า บทบาทของผู้บริหาร คือ ผู้นำทางวิชาการหรือผู้จัดการโรงเรียนภาวะผู้นำทางวิชาการนั้นจะเน้นไปที่การพัฒนาหลักสูตรและการสอนการพัฒนาคณะครู การนิเทศการสอน การประเมินโปรแกรมครูและนักเรียน และการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและยังได้กล่าวถึงแนวโน้มของงานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นอันดับแรก ไม่ทิ้งงานการบริหารจัดการสถานศึกษาของตนเองและยังได้กล่าวถึงการกระทำที่บ่งบอกถึงควมมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไว้ว่า สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเน้นที่การสอนและการเรียนมากกว่าการประยุกต์เทคนิคการเรียนรู้และความชำนาญ ผู้บริหารเลือกใช้เวลาร้อยละ ๖๐-๗๐ ของเวลาทั้งหมดในการกระทำอย่างมีความหมาย และอะไรคือความเชื่อของผู้บริหารในค่านิยม แผนงานที่วางไว้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสอน การเรียน และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนข้อเท็จจริงที่ผู้บริหารให้ความสนใจในบางอย่างที่ไม่โรงเรียนละเลย นอกจากนี้พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร คือ การเข้าตรวจเยี่ยมห้องเรียนเพื่อดูการทำงานของครูและเป็นโอกาสที่ดีที่ผู้บริหารจะได้อธิบายถึงพันธกิจเบื้องต้นของโรงเรียน คือ การเรียนการสอนและการประกาศใช้พันธกิจกับนักเรียน ครูผู้ปกครองและคนอื่นการสร้างควมคาดหวังที่สูงต่อการเรียนการสอนและสอดแทรกแบบแผนการปฏิบัติงานประจำวันของนักเรียนและคณะครูด้วยความหมายและความสำคัญ

จากข้อมูลข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียน และการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถบริหารจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ตัวแปรจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2553) ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงการสังเคราะห์ตัวแปรบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ตัวแปรบทบาทผู้บริหาร	กิตติมา ปริสดีลล (2556)	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2553)	อูทัย บุญประเสริฐ (2556)	Gunningham และ Cordeiro (2000)	Seyfarth (1999 : 165 - 273)	ผู้วิจัย
การจัดกระบวนการเรียนรู้	✓	✓				✓
สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	✓	✓	✓			✓
การประเมินผลการเรียนรู้	✓	✓	✓		✓	✓
การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร	✓	✓	✓		✓	✓
การสร้างความร่วมมือกับชุมชน		✓				✓
การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้		✓				
การพัฒนาบุคลากร		✓				
การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ					✓	
การวางแผนเพื่อพัฒนาในวิชาชีพของครู					✓	
การประเมินผลการสอนของครู					✓	
ผู้นำทางวิชาการ				✓		
บริหารเวลาเหมาะสม				✓		
ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนและผลการเรียนรู้			✓	✓		
การเข้าตรวจเยี่ยมห้องเรียน				✓		
การปรับปรุงการเรียนการสอน	✓					
การบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน			✓			
การนิเทศการศึกษา			✓			

จากตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากนักการศึกษาหลายท่านดังปรากฏในตารางที่ 2.1 สรุปได้ว่าบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ตามกรอบแนวคิดของการวิจัยซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล การเรียนรู้ ด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมให้ครูได้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งในด้านการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความหมาย แนวคิด หลักการ และบทบาทของครู ดังนี้

ความหมาย

การเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ไว้อีกหลายทัศนะ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 19)

การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการพัฒนาความคิดและความสามารถ โดยอาศัยประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม

Bloom (1956) ได้จำแนกการเรียนรู้ไว้เป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หมายถึง พัฒนาการด้านสติปัญญาและความคิด
2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) หมายถึง พัฒนาการทางด้านความรู้สึก นึกคิด ความสนใจค่านิยม ความซาบซึ้งการปรับตัว และเจตคติต่าง ๆ

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) หมายถึง การพัฒนาทักษะในทางปฏิบัติ ได้แก่ ทักษะในการใช้วาระต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวการลงมือทำงาน การทำการทดลอง

การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดสถานการณ์สภาพการณ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามและพัฒนากายทั้งทางกายและทางสมองอารมณ์และสังคม

การจัดการเรียนรู้ คือ การอบรมผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมอุปกรณ์และการแนะแนวให้กับผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ คือ การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และความสามารถในการนำความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม

การจัดการเรียนรู้ คือ การแนะแนวทางให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดสรรประสบการณ์ที่เลือกสรรแล้วเป็นอย่างดีให้กับผู้เรียน

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2557 : 43) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะและพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถ ความชำนาญในการใช้ความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่มีอยู่อย่างชำนาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายประกอบด้วยการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอน

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ความหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพของตนเอง ซึ่งสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมให้ครูได้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

แนวคิดการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีแนวคิดมาจาก จอห์น ดิวอี้ ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่องของการเรียนรู้โดยการลงมือกระทำ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้รับความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ (ศศิธร เวียงวะลัย, 2556 : 5)

กมล ภู่งประเสริฐ (2544 อ้างถึงใน ศศิธร เวียงวะลัย, 2556 : 6 - 7) ได้ให้แนวคิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน
2. ส่งเสริมความสามารถในกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้มีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต
3. ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งการเขียน อ่าน ฟัง รวมทั้งไวยากรณ์
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นกระบวนการคิด การปฏิบัติจริง

และนำไปใช้ประโยชน์ได้

แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีวิธีการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544 อ้างถึงใน ศศิธร เวียงวะลัย, 2556 : 8)

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน ควรคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียน ประสบการณ์และพื้นฐานความรู้เดิมและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเชื่อมโยงกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

3. การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. การออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับมาตรฐานของหลักสูตร

5. การออกแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย

หลักการการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันได้มีการปรับกระบวนการทัศน์ให้มีกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ซึ่งจะเป็นบันไดให้นักเรียนพัฒนาไปสู่ลักษณะที่พึงประสงค์ โดยครูจะต้องมีความสนใจและมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2557 : 51)

- ขั้นที่ 1 การเรียนรู้ระบุดำถาม

- ขั้นที่ 2 การเรียนรู้แสวงหาสารสนเทศ

- ขั้นที่ 3 การเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้

- ขั้นที่ 4 การเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร

- ขั้นที่ 5 การเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม

หลักการการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้ (ศศิธร เวียงวะลัย, 2556 : 9)

1. กระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนและรู้จักรับผิดชอบด้วยตนเอง

2. มีการเรียนรู้หรือศึกษาการเรียนรู้ได้จากแหล่งต่าง ๆ มากมายไม่ใช่ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเดียวหรือเพียงในห้องเรียนเท่านั้น

3. เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ค้นพบด้วยตนเอง
4. เป็นกระบวนการที่มีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี
5. เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการเรียนของผู้เรียน
6. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับชีวิตจริง จากหลักการดังกล่าว

จะนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม และเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างมีความสุข

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปแนวความคิดการจัดการเรียนรู้ได้ คือ การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัด สนใจของผู้เรียน ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต พัฒนาในทุกด้าน ออกแบบการเรียนรู้และการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ค้นคว้าหาความรู้จากหลากหลายวิธี

บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้

ครู เป็นส่วนสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งต่อความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียนซึ่งครูจะส่งต่อความรู้ให้กับนักเรียนได้มากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนสำคัญขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้มี ดังนี้

1. ครูผู้สอนต้องลดบทบาทและปรับเปลี่ยนกระบวนการของตนจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. ครูผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน เป็นแหล่งความรู้ ผู้ชี้แนะ ที่ปรึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุดตามศักยภาพแต่ละบุคคล
3. ครูผู้สอนจัดประสบการณ์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ ค้นพบหาคำตอบด้วยตนเอง โดยมีครูและนักเรียนร่วมกันบอกแหล่งเรียนรู้ (ศศิธร เวียงวะลัย, 2556 : 9)
4. ครูผู้สอนจะเป็นเหมือนสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน Miller (1987 อ้างถึงใน เสาวภาคย์ ศรีโยธา, 2555) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ดีว่าควรมีความกระตือรือร้นในการสอน
5. วิธีการสอนของครูจะทำให้ผู้เรียนมีปฏิริยาโต้ตอบ โดยใช้ภาษาอังกฤษมีอารมณ์ขัน จะช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียดและลดความกังวลใจให้กับนักเรียน

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้มีดังนี้ ครูต้องลดบทบาทและปรับเปลี่ยนเป็นผู้บอกความรู้ ครูเป็นผู้สนับสนุน เป็นแหล่งเรียนรู้ ผู้ชี้แนะ ครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียน ครูเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน ครูเป็นผู้โต้ตอบในการใช้ภาษาอังกฤษมีอารมณ์ขันจะช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียด

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน 6 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 14 - 15) ซึ่งจะเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

1. ส่งเสริมการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอน โดยต้องจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมใด ๆ จะต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. ส่งเสริมให้ครูต้องจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้ง สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน

6. ผู้บริหารต้องอำนวยความสะดวกและจัดการให้การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลทุกฝ่ายในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน

8. แนวทางในการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยระบุว่า การจัดการเรียนรู้นั้น เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 25 - 26)

8.1 ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยมีความเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ได้

8.2 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต้องยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

8.3 ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

8.4 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.5 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต้องให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้และคุณธรรม

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2557, 51 - 52) กล่าวว่า บทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษามี 5 ประการ คือ เป็นผู้จัดระบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้สนับสนุนระบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้โน้มน้าว และเป็นผู้กำกับติดตามประเมินผล ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. บทบาทผู้จัดระบบการจัดการเรียนรู้ ในการบริหารจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารมีบทบาทในการจัดระบบการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1.1 กำหนดนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2 จัดโครงสร้างการจัดระบบการเรียนรู้ให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติด้วยการจัดหน่วยงานเพื่อรับรองการจัดการเรียนรู้

1.3 จัดบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งต่างๆตามความสามารถและความถนัด

1.4 กำหนดช่องทางในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ

2. บทบาทผู้สนับสนุนการจัดระบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้การสนับสนุนระบบการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

- 2.1 จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2 พัฒนาผู้สอนให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน
- 2.3 พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ให้มีความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพของตน

- 2.4 ส่งเสริมให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน
- 2.5 จัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.6 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. บทบาทผู้อำนวยการความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ดังนี้

- 3.1 จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

- 3.2 จัดหาแหล่งเรียนรู้ แหล่งวิทยาการและปราชญ์ท้องถิ่นและชุมชน
- 3.3 จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อการเรียนรู้

- 3.4 ประสานกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

4. บทบาทผู้นิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทเป็นผู้นิเทศการจัดการเรียนการสอนโดยการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

- 4.1 ดำเนินการนิเทศและสร้างความตระหนักให้แก่ผู้สอน เพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทผู้สอนมาเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้ ผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้และผู้จัดการเรียนรู้

- 4.2 วางแผนการนิเทศร่วมกับผู้สอน
- 4.3 จัดให้มีกิจกรรมนิเทศเพื่อพัฒนาผู้สอนตามความต้องการและความสมัครใจ

5. บทบาทผู้กำกับ ติดตาม ประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทเป็นผู้กำกับ ติดตาม และประเมินผลจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ

- 5.1 วางแผน กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ
- 5.2 กำหนดวัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ ในการประเมินผล

- 5.3 ดำเนินการกำกับติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน 6 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 14 - 15) ซึ่งจะเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

1. ส่งเสริมการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอน โดยต้องจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมใด ๆ จะต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน

6. ผู้บริหารต้องอำนวยความสะดวกและจัดการให้การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลทุกฝ่ายในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน

7. แนวทางในการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยระบุว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนนั้นได้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 25 - 26)

7.1 ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยมีความเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ได้

7.2 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต้องยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

7.3 ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

7.4 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

7.5 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต้องให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้และคุณธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553 : 24 - 30) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำให้ครูผู้สอนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนให้เกิดขึ้นทุกเวลา ทุกสถานที่

2. สื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการและร่วมจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นและเพียงพอกับการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เพราะสื่อเป็นตัวกลางระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนและระหว่างผู้เรียนกับสื่อที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ

3. การประเมินผลการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องร่วมดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อน ระหว่างเรียน หลังเรียนและการประเมินผลรวม ประเมินให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา โดยมอบหมายหรือร่วมมือกับครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ประเมินผลการเรียนรู้จากสภาพจริง โดยวิธีการที่หลากหลายนำผลที่ได้มาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน อย่างเต็มศักยภาพ

4. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องนำหลักสูตรแม่บทหรือหลักสูตรแกนกลางมาจัดทำสาระของหลักสูตรตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผล และมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหรือหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคม ความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา คือ เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

5. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องประสาน สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียนและร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้เกิดกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในหลายลักษณะเพื่อขอรับการสนับสนุน การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียน การจัดสถานการณ์ให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความสามารถ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและสภาพการณ์

6. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนนั้นสามารถวิจัยการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา โดยแนวปฏิบัติที่จะนำไปสู่การวิจัยที่สำเร็งนั้นต้องมีการวิเคราะห์ ปัญหา และความต้องการ สามารถดำเนินการวิจัย นำผลการวิจัยข้อค้นพบไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารจะต้องมีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนให้ปรับเปลี่ยนแนวคิด สร้างความตระหนัก มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ประสพการณ์ สามารถจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างหลากหลาย รวมทั้งพัฒนาในด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับบุคลากรอยู่เสมอ การพัฒนาให้บุคลากร หรือครูผู้สอนให้เป็นครูมืออาชีพ ซึ่งต้องใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลายและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ปฐม ปรีพณังกูร (2554 : 14) ได้กำหนดลักษณะผู้บริหารต้นแบบว่า มีบทบาทในการบริหารและการจัดการศึกษาดังนี้ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการโดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้

ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ ให้คำปรึกษาแนะนำ และสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในโรงเรียน บุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียน อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น ครู บุคลากร พ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ 3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวกทั้งทางด้านการวิชาการ เช่น การจัดสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำรา เทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้ การสอนและอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการและจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้และรู้จักแสวงหาความรู้ 4) การประสานความสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณทรัพยากรบุคคล เช่น ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้และประสบการณ์พิเศษที่โรงเรียนต้องการมาช่วยพัฒนา ทรัพยากรด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์กีฬา สื่อ และเทคโนโลยี 5) การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องนั้น โดยส่งเสริมให้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนาและไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อการความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น 6) การสร้างแรงจูงใจโดยเป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่นและเข้าใจในความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ให้ความสำคัญในความพยายามของทีม และสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแสดงความขอบคุณการเผยแพร่ผลงานของทีมและการยกย่องให้รางวัล 7) การประเมินผล โดยจะส่งเสริมถึงการประเมินผลภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินผลภายนอก มีการนำผลประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและครบวงจร 8) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนของครูและนักเรียน รวมทั้ง ผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย 9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการที่หลากหลายเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น 10) การส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ต้องจะดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำให้ครูผู้สอนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สมดุลและสมดุลกัน รวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลา ทุกสถานที่

ด้านสื่อการเรียนการสอน

ในด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา รวมทั้งเป็นผู้สนับสนุนทุก ๆ ด้าน รวมทั้งด้านสื่อต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพ บรรลุถึงจุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงความหมาย แนวคิด หลักการ และบทบาทของครู ดังนี้

ความหมาย

สื่อการเรียนการสอน นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากประการหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอน นอกเหนือจากตัวผู้สอน ผู้เรียน และเทคนิควิธีการต่าง ๆ บทบาทของสื่อการเรียนการสอน ก็คือ เป็นตัวกลางหรือพาหนะ หรือเครื่องมือ หรือช่องทางที่ให้นำเรื่องราว เพื่อทำให้การเรียนการสอนนั้นบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Gerlach and Ely (1971 : 282) ได้กล่าวว่า สื่อการสอนเป็นกุญแจสำคัญในการวางแผนและการสอนเชิงระบบสื่อเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมากไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทักษะตลอดจนทัศนคติ โดยนัยนี้ครูตำราและสิ่งแวดลอมรอบ ๆ โรงเรียนต่างเป็นสื่อการเรียนการสอนทั้งสิ้น

สื่อการเรียนการสอนจัดได้ว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนในด้านของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาและเป็นตัวกลางที่จะนำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ Gerlach and Ely ยังได้กล่าวอีกว่า สื่อการสอนเป็นกุญแจสำคัญในการวางแผนและการสอนเชิงระบบสื่อเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมาก ไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทักษะตลอดจนทัศนคติ โดยนัยนี้ครูตำราและสิ่งแวดลอมรอบ ๆ โรงเรียนต่างเป็นสื่อการเรียนการสอนทั้งสิ้น

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ความหมายของสื่อการเรียนการสอน คือ กุญแจสำคัญในการวางแผนและการสอนเชิงระบบ สื่อเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมาก ซึ่งไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไขซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทักษะ

แนวคิดด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการสอนมีอยู่หลากหลายรูปแบบหลากหลายประเภท การเลือกสื่อการสอนมีความสำคัญมากต่อกระบวนการเรียนการสอน ผู้ใช้สื่อไม่ควรยกเอาความสะดวก ความถนัด หรือความพอใจส่วนตัวเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกสื่อการสอนเพราะอาจเกิดผลเสียได้ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกสื่อการสอนก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจและให้คำแนะนำไว้หลากหลายมุมมอง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ สมิหรา ศรีทันตร (2553 : 77) ได้กล่าวถึง ใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. สื่อเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เนื้อหาบทเรียนที่ยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้นและสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุกสนาน และไม่รู้สึกลำบากหน่ายการเรียน
3. การใช้สื่อนั้นจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียนนั้น

4. ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีในระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและกับผู้สอนด้วย

5. ช่วยสร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อเหล่านั้น

6. ช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจะมีการจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษารายบุคคล

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า แนวคิดด้านสื่อการเรียนการสอน ว่าเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกัน ช่วยสร้างลักษณะที่ดีในการค้นคว้าหาความรู้ และช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

หลักการ

หน้าที่หลักของสื่อ ก็คือ เป็นตัวกลางในการสื่อสารข้อมูลระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ การพิจารณาเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ (สุราษฎร์ พรหมจันทร์, 2553 : 103)

1. วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชา โดยที่วัตถุประสงค์การสอนและเนื้อหาวิชามักจะไปด้วยกัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์ถือเป็นตัวกำหนดขอบเขตของเนื้อหาว่า ควรมีปริมาณเท่าไรของเนื้อหาวิชาที่มีความยากง่ายต่างกันย่อมต้องการสื่อในการส่งข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกันด้วย หรือแม้แต่พฤติกรรมตามวัตถุประสงค์การสอนก็เป็นปัจจัยในการจัดกิจกรรมการสอนและการใช้สื่อที่แตกต่างกัน

2. พื้นฐานความรู้ของผู้เรียน พื้นความรู้มีความสำคัญยิ่งต่อการรับรู้เนื้อหาใหม่สื่อก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับประสบการณ์และพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน เพราะหากว่าผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับสื่อการสอนแล้วก็จะเป็นการยากในการทำความเข้าใจเนื้อหาอีกด้วย

3. ความคุ้มค่าในการใช้ แม้จุดประสงค์หลักในการจัดการเรียนการสอนจะอยู่ที่การเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ทว่าการลงทุนลงแรงเพื่อสร้างสื่อก็ระยะเวลาที่ใช้ งาน จำนวนครั้งที่จะได้ค่าใช้จายในการสร้างก็จะต้องนำมาพิจารณาด้วยว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

4. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การใช้สื่อการสอนหลายอย่างต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ประกอบการพิจารณาเลือกใช้สื่อกับผู้เรียนกลุ่มนั้น สถานที่ใดจะต้องดูด้วยว่ามีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพียงพอหรือไม่อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้อาจต้องพิจารณาถึงการจัดเก็บและการนำออกใช้ด้วยว่า มีความสะดวกในการใช้และมีจำนวนมากน้อยเพียงใดในการนำมาใช้จากข้อมูลดังกล่าว การเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น เนื้อหาที่แตกต่างกัน ก็ต้องใช้สื่อที่แตกต่างกันไป สื่อที่เลือกใช้ก็ต้องเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน ความคุ้มค่าในการผลิตและใช้สื่อนั้น ๆ และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกอย่างคือ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ผลิตออกมาเป็นสื่อว่าเหมาะสมหรืออำนวยความสะดวกหรือไม่ อย่างไร

บทบาทของครูในด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนในแต่ละคาบ ทั้งนี้เพราะสื่อการเรียนการสอนมีคุณค่าและประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน ดังนี้

สมิทธา ศิริจันทร์ (2553 : 77) ได้กล่าวถึง ผู้สอนกับสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้บรรยากาศในการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนมีความสนุกสนานในการสอนมากกว่าวิธีการที่เคยใช้การบรรยาย แต่เพียงอย่างเดียวและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวเองให้เพิ่มขึ้นด้วย

2. สื่อจะช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนในด้านการเตรียมเนื้อหา เพราะบางครั้งนั้นอาจให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากสื่อได้เอง

3. เป็นการกระตุ้นให้ผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอในการเตรียมและผลิตวัสดุใหม่ ๆ เพื่อใช้เป็นสื่อการสอนตลอดจนคิดค้นเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนรู้ที่น่าสนใจยิ่งขึ้น

สื่อการสอนจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อผู้สอนได้นำไปใช้อย่างเหมาะสมและถูกวิธี ดังนั้น ผู้สอนควรจะได้ศึกษาถึงลักษณะและคุณสมบัติของสื่อการสอน ข้อดีและข้อจำกัดอันเกี่ยวข้องกับตัวสื่อและการใช้สื่อแต่ละอย่าง ตลอดจนการผลิตและใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ในด้านสื่อการสอนให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารเป็นผู้ที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ของครู เนื่องจากผู้บริหารที่จะต้องจัดเตรียมและสนับสนุนสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมการผลิตสื่อ จัดแหล่งเรียนรู้ให้มีบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

1. กำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ
2. ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ
3. ส่งเสริมให้ครูศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้
4. กำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 27) กล่าวถึง สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อสื่อการเรียนการสอน ควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลายสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

5. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อ และการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ

ฉันทิ ธาตุทอง (2553 : 37 - 38) ได้กล่าวถึง การดำเนินงานด้านสื่อของสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีหน้าที่จัดการศึกษามีส่วนในการดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
2. ศึกษา ค้นคว้า และวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษา ค้นคว้าของผู้เรียน และสำหรับเสริมความรู้ของผู้สอน
4. ศึกษาวิธีการเลือกและเลือกใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมหลากหลาย และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
5. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพ มาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเองและเลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์และประเมินสื่อการเรียนรู้ที่ใช้อย่างสม่ำเสมอ
6. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาและในชุมชนเพื่อการศึกษา ค้นคว้า แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และการพัฒนาสื่อ
7. จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน และสังคมอื่น
8. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อ และการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 208) ได้กล่าวถึง บทบาทของฝ่ายบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ พอสรุปได้ดังนี้

1. เข้าใจงานสื่อการสอน ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ โดยการให้การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการสอน
 2. มีนโยบายและวางแผนการจัดโครงการงานสื่อการสอน
 3. มีความรู้ความสามารถ ช่วยจัดและช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดบริการสื่อการสอน
 4. จัดให้มีอาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากรแ่งงานสื่อการสอน
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553 : 134) กล่าวถึง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ
2. ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน
3. จัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการ
4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น
5. การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้านสื่อ การเรียนการสอนของครู หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน โดยจะต้อง ดำเนินการ และร่วมจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นและเพียงพอกับการจัดการเรียนรู้ เพราะถือเป็น ปัจจัยที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เพราะสื่อเป็นตัวกลางระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนและระหว่างผู้เรียน กับสื่อที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

ในด้านการประเมินผลการเรียนรู้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความหมาย แนวคิด หลักการ และบทบาท ของครู ดังนี้

ความหมาย

การจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นกระบวนการให้ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการใช้ ในชีวิตประจำวันและเป็นวิชาความรู้เบื้องต้น ในการศึกษาต่อในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน วิธีการ ให้ความรู้แก่นักเรียนที่สำคัญในโรงเรียน คือ การเรียนการสอนในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียน ย่อมต้องการทราบถึงผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน ความก้าวหน้า ตลอดจน ความรู้ที่นักเรียนได้รับ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการวัดและประเมินผลการศึกษา เข้ามาช่วย (สุวิมล ติรภานันท์ อ้างถึงใน มนต์ฤดี ถือสมบัติ, 2556 : 39)

การวัดผล (Measurement) หมายถึง การกำหนดค่าแทนคุณลักษณะที่ต้องการจะวัด โดยใช้ เครื่องมือที่มีคุณภาพไปทำการวัดหรือไปตรวจสอบ เช่น ใช้ข้อสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติ วัดสมรรถนะในสอนภาษาอังกฤษของผู้เรียน เป็นต้น (สุราษฎร์ พรหมจันทร์, 2553 : 109)

การวัดและประเมินผลการเรียน หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการ เพื่อให้ได้จำนวนตัวเลข ซึ่งมีความหมายแทนปริมาณหรือขนาดหรือคุณสมบัติของสิ่งที่ต้อง การวัดด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น จากการทดสอบ การสังเกต การสะสม ผลงานหรือการทำรายงาน เป็นต้น แล้วจึงสังเคราะห์และ ตีความข้อมูล โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อตัดสินคุณภาพกิจกรรมในหลักสูตรของผู้เรียนออกมาได้ว่า สูง ปานกลาง หรือต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อช่วยให้ครูติดตาม และตรวจสอบความสามารถของผู้เรียนหลังจัด การเรียนการสอน (สุมาลี จันทรชะลอ, 2552 : 7)

สุมาลี จันทรชะลอ (2552 : 7) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การวัดหมายถึง กระบวนการหรือวิธีการ เพื่อให้ได้จำนวนตัวเลข ซึ่งมีความหมายแทนปริมาณหรือขนาดหรือคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการ การวัด การประเมินเป็นกระบวนการเก็บรวบรวม สังเคราะห์ และตีความข้อมูล เพื่อการตัดสินผล โดยใช้กิจกรรม ต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การสะสมงาน หรือการทำโครงการกิจกรรมดังกล่าว จึงถือเป็น องค์ประกอบสำคัญที่นำมาใช้ประเมิน กระบวนการประเมินมีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียนมากกว่าการให้ คะแนนและการให้ระดับคะแนนของการทดสอบข้อมูลที่ครูรวบรวมในห้องเรียน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ และติดตามการเรียนการสอน ส่วนการประเมินผล เป็นการตัดสินคุณภาพการปฏิบัติหรือตัดสินคุณภาพ กิจกรรมในหลักสูตรของผู้เรียน

สุพิมพ์ ศรีพันธุ์รสกุล (2552 : 31) ได้อธิบายการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้
การวัดและประเมินผลประกอบด้วย

1. การประเมินผลย่อยเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ ซึ่งจะประเมินหลังจากจบบทเรียนหรือระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. การประเมินผลรวมเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเรียนแล้วมีความรู้เพิ่มมากขึ้นเพียงใด
การวัด หมายถึง การกำหนดตัวเลขอย่างมีกฎเกณฑ์ โดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ
การประเมิน หมายถึง การตัดสินคุณค่าเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าความหมายของการวัดและประเมินผล หมายถึง การวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการเพื่อให้ได้จำนวนตัวเลขซึ่งมีความหมายแทนปริมาณหรือขนาด
หรือคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัดด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่นจากการทดสอบการสังเกตการสะสม
ผลงานหรือการทำรายงาน

แนวคิด

แนวคิดจุดมุ่งหมายของการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ มีดังนี้ (ศศิธร เวียงวະลัย, 2556 :
242 - 243)

1. วัดและประเมินผลเพื่อพิจารณาและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน หมายถึง การวัดผล
เพื่อดูว่านักเรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจในเรื่องอย่างไร แล้วจึงประเมินว่าผ่านตามวัตถุประสงค์หรือไม่

2. วัดและประเมินผลเพื่อวินิจฉัย หมายถึง การวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียน
ที่มีปัญหาว่ายังไม่เกิดการเรียนรู้ตรงจุดใด และประเมินว่าต้องดำเนินการเพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือ
ต่อไป

3. วัดและประเมินผลเพื่อจัดอันดับหรือจัดตำแหน่ง หมายถึง การวัดผลเพื่อการจัดอันดับ
ความสามารถของนักเรียนในกลุ่มเดียวกัน แล้วประเมินว่าใครเก่งกว่าใครและใครควรได้อันดับที่ 1 2 3
 ฯลฯ

4. วัดและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบหรือเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน หมายถึง
การวัดผลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนเอง แล้วประเมินว่าสูงขึ้นหรือไม่ในระดับใด เช่น
การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแล้วนำผลมาเปรียบเทียบกัน

5. วัดและประเมินผลเพื่อพยากรณ์ หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้ไปประเมินในลักษณะ
การคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคต

6. วัดผลเพื่อประเมินผล หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้นั้นมาตัดสินหรือสรุปคุณภาพ
ของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ว่ามีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำและควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน
แล้วทำการวินิจฉัยเพื่อจัดอันดับความสามารถ มีการเปรียบเทียบเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียนนำผล
ที่ได้ไปคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคต และสรุปคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
ว่ามีความมีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำและควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

ส่วนลักษณะสำคัญของการวัดและประเมินผลจากสภาพจริง ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลจากสภาพจริงมีลักษณะที่สำคัญ คือ ใช้วิธีการประเมินกระบวนการคิดที่ซับซ้อนความสามารถในการปฏิบัติงานศักยภาพของผู้เรียนในด้านของผู้ผลิต และกระบวนการที่ได้ผลผลิตมากกว่าที่จะประเมินว่าผู้เรียนสามารถจดจำความรู้อะไรได้บ้าง
 2. เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียน เพื่อวินิจฉัยผู้เรียนในส่วนที่ควรส่งเสริมและส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถความสนใจและความต้องการของแต่ละบุคคล
 3. เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมประเมินผลงานของทั้งตนเองและของเพื่อนร่วมห้องเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเองเชื่อมั่นในตนเองสามารถพัฒนาตนเองได้
 4. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินนั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอน และการวางแผนการสอนของผู้สอนว่า สามารถที่จะตอบสนองความสามารถความสนใจและความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้หรือไม่
 5. ประเมินความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริงได้
 6. ประเมินด้านต่าง ๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
- จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวัดและประเมินเพื่อพัฒนาสมรรถภาพผู้เรียน เพื่อค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียนที่ตรงจุดและหาแนวทางในการช่วยเหลือ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลงานของตนเองและเพื่อน สะท้อนการวางแผนการสอนของครู ประเมินความสามารถของผู้เรียนในการโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริง และประเมินด้านต่าง ๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายในสถานการณ์ต่าง ๆ

หลักการ

ศศิธร เวียงวะลัย (2556 : 243) ได้กล่าวถึง หลักการการวัดและการประเมินผลไว้ ดังนี้

1. ต้องวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน คือ การวัดผลจะเป็นสิ่งตรวจสอบผลจากการสอนของครูว่า นักเรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายการสอนมากน้อยเพียงใด
2. เลือกใช้เครื่องมือวัดที่ดีและเหมาะสมการวัดผล ครูต้องพยายามเลือกใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพใช้เครื่องมือวัดหลาย ๆ อย่างเพื่อช่วยให้การวัดถูกต้องสมบูรณ์
3. ระวังความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัด เมื่อจะใช้เครื่องมือชนิดใดนั้น ต้องระวังความบกพร่องของเครื่องมือหรือวิธีการวัดของครู
4. ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง เช่น คะแนนที่เกิดจากการสอนครูต้องแปลผลให้ถูกต้อง สมเหตุสมผล และมีความยุติธรรม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลจะต้องวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เลือกใช้เครื่องมือที่ดีในการวัด ระวังความคลาดเคลื่อน และประเมินผลให้ถูกต้อง โดยครูต้องแปลผลให้ถูกต้อง สมเหตุสมผล และมีความยุติธรรม

บทบาทของครู

การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถือว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหนึ่งครูต้องวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังที่ Hughes (2003 : 4) ระบุว่า ผลที่เกิดจากการทดสอบในด้านการสอนและการเรียนรู้เป็นทั้งด้านบวกและลบ ดังนั้น ครูผู้สอนต้องตระหนักว่าการทดสอบผู้เรียนนั้นจะได้ข้อมูลความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียนที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

ศศิธร เวียงวะลัย (2556 : 242) การประเมินผล เป็นการที่ครูพยายามอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และให้นักเรียนมีศักยภาพ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถือว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง ครูต้องวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินผลเป็นการที่ครูพยายามอบรม สั่งสอน นักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และให้นักเรียนมีศักยภาพ

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลมีประโยชน์อย่างมากต่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งถ้าไม่มีการวัดผลนั้น เราก็จะไม่สามารถรู้ปริมาณของคุณลักษณะต่าง ๆ ได้ ซึ่งในการจัดการศึกษา ผู้บริหาร คือ ผู้ที่สำคัญและมีบทบาทอย่างมากในการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ของครู โดยรวมไปถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทผู้บริหารในการวัดและประเมินผล

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 167 - 168) ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารในด้านการวัดผลและประเมินผล ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในเรื่องประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผลระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบ การเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง มาตรฐานในการสอบวัดผล การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบแก่ผู้ปกครอง
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องโรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก
3. พยายามส่งเสริมครูอาจารย์ให้ความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ ในด้านเทคนิคการออกข้อสอบการให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลข้อสอบ
4. การจัดตารางสอบ ห้องสอบ และระเบียบในการสอบและการคุมสอบ
5. ควรมีการประเมินการสอน หากมีการบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไป หรือเสนอแนะทางในการนำไปใช้ในครั้งต่อไป

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2541 อ้างถึงใน ดวงมณี กิ่งจำปา, 2555 : 26) กล่าวว่า ในการประเมินนักเรียนตามสภาพการพัฒนาการของเขานั้น ควรใช้เครื่องมือการประเมินความสามารถจริงของนักเรียนจาก Portfolio นั้นไม่ได้ ประเมินเป็นคะแนนเป็นลักษณะคุณภาพของงาน วิธีการทำงาน โดยมีวิธีการสร้างเกณฑ์คุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่า ต้องการให้ผู้เรียน เรียนอะไร
2. วิเคราะห์หาความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สัมพันธ์กับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ความสามารถ และทักษะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และกระบวนการคิดที่จำเป็นในวิชานั้น เช่น ทักษะ การเขียน ทักษะการพูด ความรู้เรื่องสี ความกลมกลืน เป็นต้น
3. เขียนปัญหาหรือจัดหาประสบการณ์จากชีวิตจริงที่อาจจะสะท้อนถึงคุณลักษณะและ กระบวนการคิดให้ครอบคลุมเนื้อหาหลายวิชาให้นักเรียนแก้ปัญหา โดยใช้หลักการของเนื้อหาวิชานั้น ๆ
4. กำหนดเกณฑ์การประเมิน โดยนำสมรรถภาพของหลักสูตรวิชาหลักมากำหนดเป็นอันดับ คุณภาพของงานว่า อันดับที่ 1 นักเรียนต้องทำอะไร อันดับที่ 4 พัฒนาสูงสุดต้องทำอะไรได้บ้าง

วัฒนพร ระงับทุกข์ (2542 อ้างถึงใน ดวงกมล กิ่งจำปา, 2555 : 26) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวัดผล คือการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ เปลี่ยนไปตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้หรือไม่ ใช้เครื่องมือต่าง ๆ เป็นตัวสำรวจ เป็นการเลือกใช้เครื่องมือ ทดสอบชนิดใดนั้น โดยขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน ผลที่ได้จากการวัดผล จะเป็นเชิงปริมาณไม่สามารถตัดสินได้ว่า ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นอย่างไร จนกว่าจะมีการประเมินผลและ การประเมินผล คือ การตัดสินว่าผู้เรียนมีคุณภาพอย่างไร เมื่อนำคะแนนที่ได้จากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ภัทรา นิคนานนท์ (2543 อ้างถึงใน ดวงกมล กิ่งจำปา, 2555 : 26) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวัดผล หมายถึง การใช้เทคนิควิธีการซึ่งเรียกว่าเครื่องมือวัดอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อศึกษาค้นหาหรือตรวจสอบคุณลักษณะบุคคล ผลงาน หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหมาย แทนพฤติกรรม หรือคุณลักษณะของสิ่งของ หรือบุคคลที่ต้องการศึกษา และการประเมินผล หมายถึง การนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดมาใช้ในการตัดสินใจ โดยการหาข้อสรุปตัดสินใจ ประเมินค่าหรือ ตีราคา โดยเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ หรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ของครู ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามภาระ หน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนต้องร่วมดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อน ระหว่างเรียน หลังเรียน และการประเมินผลรวม ประเมินให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยพิจารณาจากพัฒนาการ ของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับ กระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา โดยมีเป้าหมาย หรือร่วมมือกับครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ประเมินผลการเรียนรู้จากสภาพจริง โดยวิธีการที่อาจ หลากหลาย นำผลที่ได้มาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร อย่างถ่องแท้และสามารถนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแบบต่อเนื่อง จะช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประสบความสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาท จากการสั่งการมาเป็นผู้ร่วม ในด้านหลักสูตรผู้วิจัยจะกล่าวถึงความหมาย แนวคิด หลักการ ดังนี้

ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรผู้วิจัยจะกล่าวถึงความหมาย แนวคิด หลักการ และบทบาทของครู ดังนี้

ความหมาย

รัตนา ดวงแก้ว (2556) ได้สรุปจากนักวิชาการต่าง ๆ ไว้ดังนี้

หลักสูตรประกอบด้วยข้อความที่เป็นจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์เฉพาะ ซึ่งจะบ่งชี้ให้เห็นถึงการเลือกและการจัดการเนื้อหา และยังสามารถบอกให้ทราบถึงรูปแบบเฉพาะของการเรียนรู้และการสอนท้ายที่สุดหลักสูตรยังรวมโปรแกรมการประเมินผลอีกด้วย (Taba, 1962 อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2556)

หลักสูตร คือ ลำดับก่อนหลังของเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่จัดเตรียมในวิธีที่จะทำให้การเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้นักเรียนรอบรู้ตามสมรรถนะที่ระบุไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ (Gagne, 1967 อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2556)

หลักสูตร คือ ผลลัพธ์ของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตั้งใจสำหรับการใช้การวางแผนการสอนให้เป็นประโยชน์ (Schiro, 1978 อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2556)

หลักสูตร คือ แผนการจัดโอกาสการเรียนรู้เพื่อให้มนุษย์ได้รับการศึกษา (Saylor, Alexander และ Lewis, 1981 อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2556)

หลักสูตร คือ ขอบข่ายประสบการณ์ทั้งปวงทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อเปิดไปสู่ความสามารถของแต่ละบุคคล หรือหลักสูตรเป็นชุดของความสามารถทางปัญญาที่โรงเรียนใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์และประสบความสำเร็จในชีวิต (Bobbitt, 1981 อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2556)

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2557 : 13) ได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตร หมายถึงความรู้เรื่องหลักสูตร มีการพัฒนาหลักสูตรในระดับต่าง ๆ ได้ รวมทั้งยังมีความตระหนักและเจตคติในเชิงบวกต่อหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร อันเป็นพื้นฐานสำคัญก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง ขอบข่ายประสบการณ์ทั้งปวงทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อเปิดไปสู่ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์และประสบความสำเร็จในชีวิต

แนวคิด

ทักษิณา เครือหงส์ (2551 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับด้านหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร
 - 1.1 พัฒนาผู้เรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคล
 - 1.2 เรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้จากการกระทำ
 - 1.3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 1.4 เน้นการเสนอทางเลือกให้ผู้เรียน
2. ด้านเนื้อหาสาระ
 - 2.1 เชื่อมโยงความสัมพันธ์ภายในเนื้อหาวิชาและรวมเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 กำหนดหัวข้อหน่วยเนื้อหาให้มีความหมายยืดหยุ่นและสมดุล

3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีชี้แนะการรู้คิด (Cognitive Guided Instruction) ซึ่งเป็นนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน รูปแบบหนึ่งที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง อาศัยความรู้ของผู้เรียนแต่ละคนเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ประเภทของเนื้อหาสาระ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 19)

1. ข้อเท็จจริงและความรู้สามัญ (Factual Information and Verbal Knowledge) ซึ่งมีอยู่ในหลักสูตรทุกระดับ

2. ความคิดรวบยอดและหลักการ (Concept and Principle) เป็นความรู้ที่ยากและซับซ้อนมากกว่าข้อเท็จจริงธรรมดา ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับข้อมูลที่มากเพียงพอจึงจะเกิดการเรียนรู้ได้

3. การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ (Problem Solving and Creativity) เป็นเรื่องกระบวนการคิด ผูกให้เกิดความสามารถของสติปัญญาในการแก้ปัญหาและให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

4. เจตคติและค่านิยม (Attitude and Values) เป็นเนื้อหาสาระที่มีการปลูกฝัง อบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนมีเจตคติและค่านิยมที่ดี

5. ทักษะทางกาย (Skill) การฝึกฝนเรื่องความชำนาญและความคล่องแคล่วว่องไว ในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของกล้ามเนื้อเพื่อให้เกิดทักษะทางกาย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ด้านหลักสูตรต้องพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคล เรียนรู้จากประสบการณ์ แก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เน้นการเสนอทางเลือกให้ผู้เรียนส่วนด้านเนื้อหาสาระควรเชื่อมโยงความสัมพันธ์ภายในเนื้อหาวิชาและรวมเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดหัวข้อหน่วยเนื้อหาให้มีความหมายยืดหยุ่นและสมดุล และส่วนสุดท้าย คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี ชี้แนะ การรู้ คิด มุ่งเน้นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

หลักการ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2550 : 17 - 18) มีวิธีการออกแบบหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งควรกำหนดให้ครบทั้งด้านความรู้ (K) กระบวนการ (P) และเจตคติ (A)

2. กำหนดเนื้อหา/สาระให้สอดคล้องหรือล้าไปกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละวัตถุประสงค์ สาระที่ระบุอาจเป็นข้อเท็จจริง (Fact) มโนทัศน์ (Concept) คำนิยาม / คำจำกัดความ (Definition) หลักการ (Principle) กฎ (Law) และทฤษฎี (Theory)

3. กำหนดยุทธศาสตร์การสอนว่า ต้องการใช้หรือเน้นทฤษฎีการเรียนรู้ หลักการเรียนรู้ หรือแนวคิดใด ๆ ที่พิจารณาแล้วเหมาะสมกับเนื้อหา เหมาะสมกับความสามารถผู้เรียน รวมทั้งบริบทของแหล่งที่จัดการเรียนการสอน อาจจัดการเรียนการสอนเน้นครูเป็นศูนย์กลางบ้าง สื่อเป็นศูนย์กลางบ้างและพยายามจัดเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในการจัดการเรียนการสอนนั้นให้เป็นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญหรือเป็นหลัก จากนั้นจึงเลือกใช้รูปแบบการสอน วิธีสอนต่าง ๆ เทคนิคการสอน หรือใช้แบบผสมผสานด้วยหลากหลายวิธีสอน และเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท นอกจากนี้ครูยังต้องเตรียม รวมทั้งระบุแหล่งข้อมูลที่เป็นแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียน ไปสืบค้นเพื่อตอบปัญหาที่สงสัยด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เป็นการสร้างความรู้ใหม่

มุลีสาระ สุธง (2559) ได้สรุปถึงหลักการในการจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร โดยจะเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความทันสมัยมีการตรวจสอบทบทวนหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี และที่สำคัญผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากสภาพการปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนรู้ พบว่า

1. การเลือกเนื้อหา คือ การศึกษาเอกสารหลักสูตรและแบบเรียนต่าง ๆ
2. เนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ครูนำมาจากหลักสูตรแกนกลาง
3. วิธีการจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร โดยส่วนใหญ่ครูนำมาจากหลักสูตรแกนกลาง
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ที่ครูศึกษา คือ หลักสูตรแกนกลาง
5. การเลือกเนื้อหา คือ การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเลือกเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ได้แก่ หลักสูตรควรมีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การออกแบบหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ 2) กำหนดเนื้อหา/สาระให้สอดคล้อง 3) กำหนดยุทธศาสตร์การสอนว่า ต้องการใช้หรือนั้นทฤษฎีการเรียนรู้หลักการการเรียนรู้หรือแนวคิดใด ๆ ที่พิจารณาแล้วเหมาะสมกับเนื้อหา เหมาะสมกับความสามารถผู้เรียน

บทบาทของครู

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอน คือ ครูผู้สอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนก็จำเป็นจะต้องจัดไปตามหลักสูตรที่ตั้งไว้ และหลักสูตรก็ควรจะเป็นหลักสูตรที่ดี และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ดังนั้น ครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างถ่องแท้ เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

การดำเนินการสอนของครู มีดังนี้ (ศศิธร เวียงวะลัย, 2556 : 14)

1. ครูบอกให้นักเรียนทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียน
2. ครูให้นักเรียนระดมพลังสมองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน
3. ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน
4. ครูให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นมาใช้ในสถานการณ์ที่ครูกำหนดไว้
5. ครูให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากเนื้อหาสาระในการเรียนครั้งนี้

จากที่ได้กล่าวมาสรุปได้ว่า ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอน คือ ครูผู้สอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนก็จำเป็นจะต้องจัดไปตามหลักสูตรที่ตั้งไว้ ดังนั้น ครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างถ่องแท้ เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารอย่างถ่องแท้และยังนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแบบต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยทำให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาประสบผลสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงบทบาทผู้บริหารในด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551 : 98 - 99) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้กระจ่าง เพื่อให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนและวางแผนในการเตรียมการดำเนินการใช้หลักสูตร

2. จัดเตรียมบุคลากรโดยการประชุมอบรม สัมมนา เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร และแนวการสอน ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ

3. จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถตามความถนัด และความสนใจ เพื่อจะได้จัดมวลประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ให้บริการและสนับสนุนการสอนของครู โดยการจัดหาเอกสารหลักสูตร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น การจัดห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ครูและนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ โดยคำนึงถึงคุณประโยชน์ และความสะดวกสบายในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นหลัก

5. ดำเนินการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ โดยการใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

6. สร้างขวัญและกำลังใจ ตลอดจนส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างเหมาะสม และยุติธรรม โดยยึดระบบคุณธรรมเป็นหลัก

7. ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร และการรับความร่วมมือที่ดีจากบุคลากรทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน โดยใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลายนอกจากที่กล่าวมา

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551 : 116) ยังได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมุ่งมั่น สร้างระบบคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา กำหนดทิศทางและนโยบายที่ชัดเจน ปรับปรุง ยกระดับมาตรฐาน และกำหนดขั้นตอนการทำงาน รวมทั้งการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ พัฒนาบุคลากรให้สามารถทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมในการบริหารงานในสถานศึกษา รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุน การวิจัยชั้นเรียนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และระดมทรัพยากรท้องถิ่นชุมชน เพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 29) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนา และใช้หลักสูตรระดับสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นตัวจักรสำคัญในการกระตุ้นและชักนำให้บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามต้องการ ดังนั้น หากผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจน และให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะครูในโรงเรียนได้ จะสามารถทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายได้ไม่ยาก

ฉันท ชาติทอง (2553 : 272) และบุญเลี้ยง ทูมทอง (2553 : 284 - 285) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรดังนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ในสถานศึกษานั้นอย่างถ่องแท้
2. ให้ความรู้ครูผู้สอนในโรงเรียนเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้
3. ให้บริหารวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู

4. ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
5. กระตุ้นให้ครูใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัดฝึกอบรมหรือประชุมสัมมนา เป็นต้น
6. ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
7. จัดระบบการบริหารหลักสูตร
8. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ภาวณี อารังเลิศฤทธิ์ (2553 : 53 - 54) กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนหรือสถานศึกษามีภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาจึงได้มีบทบาทที่สำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำสู่การจัดการเรียนการสอน ในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ว่าผู้เรียนมีคุณภาพ ตามหลักสูตรการศึกษาของชาติและตามความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุถึงเจตนารมณ์ดังกล่าว สถานศึกษาจึงมีภารกิจสำคัญดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นแกนกลาง ส่วนที่เป็นความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นนั้น รวมทั้งส่วนที่เป็นสถานศึกษาต้องการจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เพิ่มเติม

2. ส่งเสริม สนับสนุน ในด้านการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรและมีความรู้ความเข้าใจในด้านวิชาการ

3. จัดสรรงบประมาณ ทรัพยากร เพื่อให้บุคลากรได้มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ในระดับชั้นเรียนของตนเอง

4. ติดตามการใช้หลักสูตร กำกับ ดูแลคุณภาพ นิเทศภายในให้ดำเนินการจัดการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ

5. มีการวิจัยและพัฒนาการใช้หลักสูตรตลอดจนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

รัตนา ดวงแก้ว (2556 : 45) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องการดำเนินการวางแผน หลักสูตรและนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมนั้น สามารถประยุกต์ใช้แนวคิดของ Ornsten and Hunking (1998 อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2556) ซึ่งได้เสนอแนะขั้นตอนต่าง ๆ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาบริบทที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรก่อนจะเริ่มดำเนินการ เพื่อช่วยให้ บุคลากรเขตพื้นที่เกิดความมั่นใจในความพร้อมของการดำเนินการ

2. ประเมินปัญหาความต้องการที่จำเป็น ซึ่งส่วนมากจะมุ่งไปสู่รายบุคคลอาจจะเป็นตัว ผู้เรียนและบางครั้งก็เป็นครู ไม่บ่อยนักที่จะประเมินความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในภาพรวม

3. ระบุถึงปัญหาความต้องการที่จำเป็น พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตลักษณะที่เชื่อมโยงกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในกระบวนการวางแผนไม่จำเป็นต้องระบุปัญหาและความต้องการที่จำเป็น ทุกอย่าง เพราะจะมีปรากฏในขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม

4. ทบทวนจัดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ปัญหาและความต้องการ จำเป็นปรากฏเป็นรูปเป็นร่างชัดเจนขึ้น

5. ประกาศข้อเสนอแผนหลักสูตรที่จะนำไปสู่การปฏิบัติและการประเมิน ในขั้นนี้ถือเป็นการพิจารณาปัญหาและความต้องการจำเป็นสำคัญ และวิธีการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาด้วยการพิจารณา จุดมุ่งหมายทั่วไปและเป้าหมายที่เหมาะสมกับโรงเรียน

6. เตรียมออกแบบด้วยการเลือกตัวแบบในการออกแบบหลักสูตร
 7. จัดระบบการทำงานในการสร้างหลักสูตรและนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติให้ชัดเจนเป็น
 รูปธรรม

8. นิเทศติดตามกระบวนการวางแผนและการนำไปใช้ เพื่อให้การวางแผนดำเนินไป
 อย่างราบรื่น กระบวนการวางแผนจะต้องได้รับการบริหารและการนิเทศควบคู่กันไป นโยบายการนิเทศ
 อาจจะควบคุมจากส่วนกลางหรือเขตพื้นที่ แต่ตามปกติแล้วควรจะดำเนินการโดยผู้นำหลักสูตรในระดับ
 โรงเรียน

9. ใช้ประโยชน์จากผลผลิตของการวางแผน หากครูทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน
 ซึ่งจะทำให้ครูเกิดการยอมรับ และรู้สึกสบายใจในการทำงานกับโครงการหลักสูตรใหม่

10. นำวิธีการประเมินไปประยุกต์ใช้ เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามแผน
 และตรวจสอบประสิทธิผลว่าที่ได้รับสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย และจุดประสงค์ของหลักสูตร
 หรือไม่

อุไรวรรณ ชนะบำรุง (2557) ได้กล่าวถึงบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนาหลักสูตร
 ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา โดยเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร
 อย่างถ่องแท้และนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแบบต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น
 ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาท
 จากการสั่งการมาเป็นผู้ร่วม คือ ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทดังนี้

1. จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา
2. เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยร่วมประสานกับบุคลากรในทุก ๆ ฝ่าย
 เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนสาระตามหลักสูตรสถานศึกษา
3. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา
4. สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษามีความรู้และความสามารถในการจัดทำ
 หลักสูตรสถานศึกษารวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
5. มีการนิเทศภายใน เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ
6. จัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุง พัฒนาสาระของหลักสูตร
 สถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
 ของครู ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามภาระ หน้าที่ของผู้บริหาร
 โรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องนำหลักสูตรแม่บท หรือหลักสูตรแกนกลางมาจัดทำสาระของหลักสูตร
 ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผล
 และมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหรือหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคม
 ความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะ
 ที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา คือ เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน

ในด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความหมาย แนวคิด หลักการ และบทบาทของครู ดังนี้

แนวคิด

วิภาวี โรจนะ (2551 : 23) สรุปไว้ว่า ผู้นำในฐานะเป็นผู้เข้ากับสังคมได้ดี หมายถึง ผู้นำที่มีลักษณะพฤติกรรมมีจุดเด่นที่เป็นคุณสมบัติของตนเอง คือ เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ บุคลิกภาพ และการโน้มน้าวจิตใจที่เอื้อต่อกระบวนการกลุ่ม และสามารถอยู่ร่วมกับคนจำนวนมากได้โดยเป็นที่รักและยอมรับทั้งในองค์กรและนอกองค์กรสามารถชักชวนให้บุคคลต่าง ๆ ให้มาสนับสนุนการทำงานของตน เพื่อเกิดประสิทธิภาพในการบริหารงาน การร่วมมือกันในการทำงานกับสังคมส่วนรวมได้อย่างดีเลิศ

อูรรณา ธิรศัตยวงศ์ (2551 : 89) ได้สรุปไว้ว่า การแสดงความเป็นมิตร นั้นหมายถึง การมีความสนิทสนม การเป็นส่วนตัว และการมีความสามารถที่จะพูดภาษาเดียวกันกับคนหรือกลุ่มที่เราจะไปติดต่อยอมก่อให้เกิดความเข้าใจและการประสานงานอันดีต่อกัน

รพี ศรีโมสาร (2552 : 5 - 15) ได้สรุปไว้ว่า การแสดงความเป็นมิตร หมายถึง พฤติกรรมที่มีความเหมาะสมและสร้างความสมดุลของรูปแบบขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานการแสดงออกของผู้นำ การที่การบริหารงานจะประสบความสำเร็จนั้น เป็นผลจากการที่ผู้นำได้แสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำภายใต้เงื่อนไขในการทำงานกับวัตถุประสงค์ในองค์กรในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงตามโอกาสและความเหมาะสม

ชนิดา สุวรรณลาภเจริญ (2552 : 51) กล่าวว่า การเข้าสังคมหรือการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ที่ระหว่งกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว การเข้าสังคมจึงเป็นการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกัน ในสังคม อันได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง การทำงานร่วมกันเป็นทีม ฯลฯ รวมทั้งความสามารถในการเข้าใจถึงสถานการณ์ที่หลากหลาย กฎ กติกาต่าง ๆ ในสังคม ความสามารถในการรู้จักผู้อื่น และการคิดคำนึงถึงคนรอบข้างอย่างเข้าใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในทางบวกให้เกิดขึ้น เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับทุกเพศทุกวัย ทั้งวัยเด็กที่ต้องการการพึ่งพา การเรียนรู้สิ่งใหม่ในชีวิต วัยรุ่นที่ต้องการการยอมรับจากเพื่อนฝูงคนรอบข้าง วัยผู้ใหญ่ที่เริ่มสร้างครอบครัวและต้องการความสำเร็จในหน้าที่การงาน ทักษะสังคมที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบเช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ

สมบัติ จันทริกา (อ้างถึงใน ภาวนิตา สกฤตฐา, 2555 : 48) สรุปไว้ว่า ผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี หมายถึง ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีพฤติกรรมที่สามารถเข้ากับคนในสังคมได้ ถือว่าการเข้าสังคมเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้นำ ผู้นำสามารถอยู่ร่วมกับคนได้ทั้งในและนอกองค์กร โดยยอมเสียสละเวลาและทุนทรัพย์ส่วนตัวในบางโอกาสเพื่อจะนำบุคคลต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนการทำงานในองค์กร ดังนั้น การเข้าสังคมในระดับต่าง ๆ ผู้นำจะต้องเรียนรู้และปรับปรุงตนเองให้เหมาะสม

จันทร์จิราพร บรรเทิง (2553 : 8) สรุปไว้ว่า การเข้าสังคมได้ดี หมายถึง ความสามารถในการเข้าถึงบุคคลในสังคมทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

ภานิตา สกุลธูฮา (2555 : 48) สรุปไว้ว่า ผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้เป็นอย่างดี หมายถึง ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีการประพฤติปฏิบัติเป็นที่น่าเชื่อถืออย่างเสมอต้นเสมอปลาย วางตัวได้เหมาะสม แสดงตัวเป็นมิตรและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับบุคคลทุกอาชีพ ร่วมสังสรรค์เป็นกันเองกับผู้ร่วมงานตามโอกาสอันควร เป็นผู้เสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม สนับสนุนให้หน่วยงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของชุมชน และเข้าร่วมกับหน่วยงานของทางราชการ สมาคม หรือมูลนิธิต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับของชุมชนและหน่วยงาน

ทัศนีย์ ดอกไม้ (2556 : 6) สรุปไว้ว่า การเข้าสังคมได้ดี หมายถึง พฤติกรรมผู้นำที่สามารถเข้ากับบุคคลในสังคมทั้งในและนอกองค์กรได้เป็นอย่างดี ใจกว้าง ยอมอุทิศเวลา พันทรรพย์แก่ส่วนรวม สามารถวางแผนให้เข้ากับคนได้ทุกประเภท พร้อมกับสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ตามโอกาสสมควร โดยที่ผู้นำจะต้องพยายามเรียนรู้และปรับปรุงพฤติกรรมตนเองเหมาะสม

จากที่ได้กล่าวมาแล้วสามารถสรุปได้ว่า การเข้าสังคมหรือการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน ซึ่งการที่การบริหารงานจะประสบความสำเร็จนั้น เป็นผลจากการที่ผู้นำได้แสดงพฤติกรรมภาวะ ซึ่งผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี หมายถึง ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีพฤติกรรมที่สามารถเข้ากับคนในสังคมได้ ถือว่าการเข้าสังคมเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้นำ ผู้นำสามารถอยู่กับคนได้ทั้งในและนอกองค์กร

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนว่า ผู้บริหารมีหน้าที่ร่วมมือประสานงานกับสถานประกอบการ แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน แลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (มนต์ฤดี ถือสมบัติ, 2556)

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในครอบครัวและชุมชน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน

2.1 ขอความร่วมมือในด้านการเป็นวิทยากรหรือเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ เช่น ในชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ศิลปวัฒนธรรมไทย ช่างทำพรมเช็ดเท้า ช่างจักสาน เป็นต้น ซึ่งเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ที่ดียิ่งจะดำเนินการได้โดยเชิญมาเป็นวิทยากรหรือให้ผู้เรียนไปศึกษาไปฝึกงานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเหล่านี้

2.2 ขอความร่วมมือในด้านทุนทรัพย์ วัสดุครุภัณฑ์จากชุมชน เช่น การขอบริจาคเงิน ทุนการศึกษาจากประชาชนในชุมชน เพื่อนำมาให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นต้น

3. ให้ความช่วยเหลือให้บริการชุมชน

3.1 ให้ความช่วยเหลือในด้านความรู้และเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ แก่ประชาชนในชุมชน เช่น ความรู้เกี่ยวกับอาหาร โรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ การรักษาโรคแบบธรรมชาติบำบัด อันตรายจากยาฆ่าแมลง ในผักผลไม้การเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรกรรมทางเลือก เป็นต้น

3.2 จัดบริการข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน เช่น สถานศึกษาทำแผ่นพับที่เป็นความรู้เพื่อประชาชนจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ หรืออ่านข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย เป็นต้น

3.3 การเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน สถานศึกษาได้ดำเนินการโดยจัดโครงการพัฒนาชุมชน โดยชุมชนสนับสนุนด้านบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เช่น ทำความสะอาดวัด เป็นต้น

4. บริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ประชาชนในชุมชน เช่น ให้ประชาชนในชุมชนใช้หอประชุม ใช้ห้องสมุด ใช้ห้องพยาบาล ใช้โรงอาหาร และใช้สนามกีฬา เป็นต้น

5. การออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน เช่น เมื่อผู้เรียนเจ็บป่วย หรือผู้สอนไปแนะนำผู้เรียนทำแปลงเกษตรที่บ้าน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น ร่วมงานการทอดกฐินที่วัด ร่วมงานมงคลในชุมชน เป็นต้น

6. การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา เช่น จัดให้มีสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของสถานศึกษา อาจทำในรูปของจดหมายข่าว วารสาร จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้มาติดต่อสอบถาม หรือให้ความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อสถานศึกษา

7. การเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม เช่น ในวันปฐมมนิเทศนักเรียนในวันเปิดเรียนในภาคเรียนแรกของปีการศึกษา เป็นต้น

8. การรายงานผลการเรียนและอื่น ๆ ให้ผู้ปกครองทราบ เช่น การรายงานเป็นประจำวันหรือการทำสมุดพกประจำตัวนักเรียน ซึ่งจะมีทั้งผลการเรียน ความประพฤติ สุขภาพ และอื่น ๆ

9. การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวิชาการ แบ่งออกได้เป็น 4 ข้อย่อย ดังนี้

9.1 ทรัพยากรบุคคล ได้แก่ นักวิชาการ ครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ศิลปินพื้นบ้าน ผู้อาวุโส ผู้เป็นปูชนียบุคคลในหมู่บ้าน ผู้ปกครอง นักเรียน ซึ่งนำมาใช้ในลักษณะการขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะ หรือเชิญเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้เรียน เป็นต้น

9.2 ทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ โสตทัศนอุปกรณ์ สถานศึกษาอื่น นำมาใช้ลักษณะของการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การศึกษา การร่วมมือทางวิชาการ เป็นต้น

9.3 ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ป่าไม้ ภูเขา ทะเล ปะการัง หิน แร่ธาตุ สัตว์ป่า สมุนไพร ซึ่งจะนำมาใช้ในลักษณะเป็นสื่อการเรียนการสอน การไปทัศนศึกษา การช่วยกันอนุรักษ์ไว้ เป็นต้น

9.4 ทรัพยากรสังคม ได้แก่ วันสำคัญ ศิลปะพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นบ้าน โบราณวัตถุ สถาน ประเพณีต่าง ๆ ซึ่งจะนำมาใช้ได้ ในลักษณะให้ครูอาจารย์ นิสิต นักศึกษา นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง จัดนิทรรศการ การศึกษาหาข้อมูลเพื่อจะได้ช่วยกันอนุรักษ์ไว้ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู ด้านการสร้างร่วมมือกับชุมชน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต้องประสาน สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียน และร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในหลายลักษณะ เพื่อขอรับการสนับสนุน การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียน การจัดสถานการณ์ให้ผู้ปกครองนั้นมีความรู้ ความสามารถ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและสภาพการณ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สาริสา ปราเมต (2553); นวมินทร์ ประชานันท์ (2551); และศิริภาณี จุฑาปะมา (2550) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน พร้อมใช้หลักสูตรจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ รองลงมาคือด้านการจัดทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับบทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตรจำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ชิตพร คำวัน (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งพบว่า มีบทบาทอยู่ในระดับมาก คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมพึงประสงค์ 2) ด้านการพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 3) ด้านการพัฒนาความรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 5) ด้านการพัฒนาให้คิดเป็นทำเป็นและผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลกับตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล โรงเรียนขนาดต่างกัน โรงเรียนประถมศึกษากับโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนต้นแบบกับโรงเรียนทั่วไป พบว่าไม่แตกต่าง

จิราภา เพียรเจริญ (2556) ได้ทำการศึกษาในเรื่องบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูมีระดับการรับรู้ในการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยด้านการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนสูงสุด ด้านการจัดสรรงบประมาณและจัดทุนสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ในระดับต่ำ ส่วนด้าน

การส่งเสริมการพัฒนาครูมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ในระดับต่ำ ส่วนด้านการส่งเสริมการพัฒนาครูมีค่าเฉลี่ยของระดับต่ำสุด ตามลำดับ

ดวงกมล กิ่งจาปา (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมา 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารต่างกัน มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุจิตรา บางไธย (2555) ได้ทำการศึกษาถึงเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในการเตรียมตัวสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของนักเรียนสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการในการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 1) ด้านหลักสูตรภาพรวมนักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่พบในระดับมาก ได้แก่ หลักสูตรยังไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประชาคมอาเซียน รองลงมาใช้ภาษาอังกฤษเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ยาก 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาพรวมนักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่พบในระดับมากนั้น คือ การรับความรู้จากกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวัฒนธรรมของประชาคม รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับชาวต่างชาติ 3) ด้านเทคนิควิธีการภาพรวมนักเรียนมีปัญหายังอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่พบในระดับมาก คือ ไม่มีการสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษกับบุคคลในประชาคมอาเซียนรองลงมา คือ ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนได้สนทนาภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติโดยตรง 4) ด้านการใช้สื่อภาพรวมนักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่พบในระดับปานกลางคือนักเรียนไม่ได้เรียนรู้จากสื่อหลายประเภท เช่น Internet CAI และ E - book รองลงมา คือ นักเรียนไม่มีโอกาสเลือกฝึกภาษาอังกฤษจากสื่อภาษาต่างประเทศ 5) ด้านการวัดประเมินผลภาพรวมนักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่พบในระดับปานกลาง คือ ข้อสอบที่ใช้มีจำนวนมากและคำถามนักเรียนเข้าใจยาก รองลงมา คือ มีการวัดที่ซ้ำ ๆ ไม่หลากหลาย สำหรับความต้องการในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนพบว่า ทั้งโดยภาพรวมและทุกรายด้านนักเรียนมีความต้องการในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

อัจฉราพร กลิ่นเกษร (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความพร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนที่เป็นการตอบสนองนโยบายการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศ ในปี พ.ศ. 2558 จำแนกตามภูมิหลังของครู 2) ศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงมีในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนตามการรับรู้ของครู 3) ศึกษาปัญหาและแนวทางในการสร้างความพร้อมในการจัดการเรียนรู้

ของครูเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนผลการวิจัยสรุป ได้ดังนี้ 1) ความพร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนตามการรับรู้ของครูทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน ที่ตอบสนองนโยบายการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และด้านการจัดกิจกรรมเสริมภายนอกห้องเรียนที่ตอบสนองนโยบายการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้าน โดยทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งพบว่า ครูที่มีภูมิหลังต่างกันั้นมีความพร้อมต่างกันอย่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงมีในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนทั้ง 3 ด้านตามการรับรู้ของครู พบว่า ด้านความรู้อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ด้านทักษะกระบวนการส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนด้านเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง และครูที่มีความพร้อมจะมีนักเรียนที่มีคุณลักษณะสูงกว่าครูที่ไม่มีความพร้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บัวเรียน พิลบุตร (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อเสนอแนะบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโคกโพธิ์ไชย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน บทบาทด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ข้อเสนอแนะบทบาทในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนและท้องถิ่น บำรุงขวัญ กำลังใจแก่บุคลากร สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีการจัดตั้งศูนย์สื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จัดหาแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีบทบาทในการนิเทศ ควรส่งเสริมให้มีการนำผลการ

ทิพาชา นวลหลง (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เครือข่ายของกลุ่มโรงเรียนดาราราชวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 โดยงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนดาราราชวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 30 คน นักเรียน 205 คน และผู้ปกครอง 205 คน โดยผู้บริหารและครูทุกคนได้รับเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง ส่วนนักเรียนและผู้ปกครองได้มาจากการเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจสภาพจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษแบบสำรวจสภาพทัศนคติต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน แบบสำรวจสภาพความพึงพอใจของผู้ปกครอง และแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่นำมาจากหลักสูตรแกนกลางครูส่วนใหญ่ใช้ชีตเป็นสื่อ สื่อส่วนมากซื้อด้วยงบประมาณของโรงเรียน ครูผลิตขึ้นเอง และนักเรียนช่วยกันทำ โรงเรียนส่วนมากมีห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษไม่เพียงพออุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการไม่ครบถ้วน หรือใช้ไม่ได้และไม่เพียงพอ ซึ่งนักเรียนมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียน

ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ทำให้เป็นคนที่กล้าแสดงออก และการเรียนวิชาภาษาอังกฤษช่วยให้ชีวิตก้าวหน้า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมาก ผู้ปกครองโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีความพึงพอใจ การรายงานผลการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่รุนแรงมากที่สุด คือ สื่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนวิชาภาษาอังกฤษมากเกินไป ระดับรุนแรงมาก ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ สื่อไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ครูใช้ภาษาอังกฤษไม่คล่องครู ขาดความชำนาญในการสอน และงบประมาณไม่เพียงพอโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรื่องเนื้อหาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนครูใช้ภาษาอังกฤษไม่คล่อง คุณวุฒิครูไม่ตรงเอก ครูใช้ภาษาและสื่อความหมายกับนักเรียนไม่ถูกต้อง และครูขาดความชำนาญในการสอน

เจตน์สฤษฎ์ สักขพันธ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการเรียนรู้อังกฤษของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดเทศบาลในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพและปัญหาการเรียนรู้อังกฤษโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดเทศบาลในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลที่เป็กลุ่มครู – อาจารย์ และนักเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 18 คน นำข้อมูลที่ได้มาจำแนกหมวดหมู่ ตีความสร้างข้อสรุป และนำเสนอด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัย พบว่าสภาพโดยทั่วไปครูมีภาระงานสอนหลายช่วงชั้นทำให้ต้องเตรียมการสอนหลายระดับ นอกจากภาระงานสอนภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีภาระงานด้านอื่นอีกครูเรียนรู้การจัดทำแผนการสอนโดยการอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะจัดในห้องเรียนไม่ได้จัดนอกสถานที่ สื่อการสอนที่ใช้จะเป็นบัตรคำ เกมรูปภาพ และแบบเรียนปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ครูมีเวลาเตรียมการสอนน้อยเพราะสอนหลายระดับ ขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูจะใช้ภาษาอังกฤษสลับภาษาไทย นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ห้องปฏิบัติการทางภาษาไม่มี ไม่มีงบประมาณในการจ้างครูมาสอนเพิ่มเติม และการซื้อสื่อการสอนโรงเรียนปิดบ่อย เนื่องจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จึงทำให้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อังกฤษน้อยลง

มุสลีฮะฮ์ สุหลง (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ในด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรกิจกรรมการเรียนรู้ บรรยายภาคการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษานั้นเป็นครูผู้สอนที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาจำนวน 179 คน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ และจัดอันดับวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่และร้อยละผลการวิจัย พบว่า มีสิ่งที่ควรพัฒนาคือด้านสื่อการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้

งานวิจัยต่างประเทศ

Ping Tang (2014) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบูรณาการอย่างอัตโนมัติสำหรับนักศึกษา วิชาเอกภาษาอังกฤษ เป็นการศึกษาถึงการเขียนวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ ประเทศจีน พบว่าการเขียนวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาประเทศจีน มีลักษณะของการบูรณาการ เป็นไปอย่างอัตโนมัติ การรวบรวมแหล่งที่มาของความรู้และชุมชน โดยมีปัจจัยในการเขียนวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ การจัดการการเรียนรู้ การสอน การทบทวน หลักสูตรของครู และนักศึกษา ปัจจัยเหล่านี้ทำให้นักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษเขียนวิทยานิพนธ์ได้เสร็จสมบูรณ์ถูกต้อง

Intakhab Alam Khan (2011) ได้ทำการศึกษาในเรื่องความท้าทายของการเรียนการสอน การเรียนรู้ภาษาอังกฤษและการบริหารจัดการเป็นการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่วิทยาลัยชุมชนเจดดาห์ (JCC) โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อเสริมสร้างรากฐานและพื้นฐานภาษาอังกฤษแบบเฉพาะเจาะจง พบว่า ความต้องการของนักเรียน คือ การวางแผนหลักสูตรตำราเรียน ครูผู้สอนที่มีคุณภาพ และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการเรียนการสอน และครู นักเรียนเผชิญกับความท้าทาย เนื่องจากเหตุผลหลายประการ ครูต้องเผชิญความท้าทาย คือ วุฒิการศึกษาการฝึกอบรมเป็นครูสอน ประสบการณ์เป็นครูสอนสองภาษา (ในบริบทอาหรับ) การรับรู้ของวัฒนธรรมอาหรับ จิตวิทยาของผู้เรียน นโยบายวิธีการ และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียน ฯลฯ นักเรียนเผชิญกับความท้าทายต่อไปนี้เป็น ความแตกต่างระหว่างเทคนิคการเรียนการสอนที่ผ่านมาและรูปแบบปัจจุบัน โดยการมุ่งเน้นการสอนภาษาอังกฤษและการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นความเข้มงวด ระบบการประเมินผลขาดแรงจูงใจ และทัศนคติ ฯลฯ

Omer Tamer (2013) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมของนักเรียนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การศึกษาครั้งนี้ออกแบบมาเพื่อประเมินความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ซาอุดีอาระเบีย ส่วนในการเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ นักเรียนจำนวน 121 คน ได้ทำแบบสอบถามถึงการรับรู้ที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบ ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ และการกำกับตนเองภายในและนอกห้องเรียนสำหรับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เป็นอิสระ ผลที่ได้แสดงความแตกต่างระหว่างระดับแรงจูงใจกับความสามารถอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ สัมภาษณ์ครู 10 คน เกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผลของการสัมภาษณ์ครูบ่งบอกถึงการมองโลกในแง่บวกในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และนักเรียนได้รับการฝึกฝนอย่างถูกต้อง จากการศึกษาที่มีความจำเป็นในการฝึกอบรมผู้เรียนและจำเป็นในการออกแบบหลักสูตรที่สนับสนุนผู้เรียน

Ananda Khatri (2012) ได้ทำการศึกษาถึงเรื่องเทคนิคการจัดการชั้นเรียน โดยใช้ให้ครูสอนภาษาอังกฤษศึกษาเปรียบเทียบมีวัตถุประสงค์เพื่อหาเทคนิคการจัดการชั้นเรียน โดยใช้ครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเอกชนและรัฐบาล ครูสอนภาษาอังกฤษของอำเภอ Palpa จำนวน 12 คน (มาจาก รัฐบาล 6 คน และโรงเรียนเอกชน 6 คน) การคัดเลือกประชากรโดยไม่ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบสอบถาม และรายการตรวจสอบ การสังเกตถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญของการศึกษา พบว่า ครูของโรงเรียนรัฐบาลใช้เทคนิค ได้แก่ สื่อการสอน การสร้างแรงจูงใจ การใช้แผนการสอนการจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพอื่น ๆ ในขณะที่ครูโรงเรียนเอกชนใช้เทคนิค ได้แก่ วิธีการสอน การปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน การลงโทษ การทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

Hongkham (2013) ได้ทำการศึกษาเรื่องการนำไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในสถาบันอุดมศึกษาของลาว กรณีศึกษา การศึกษานี้เป็นการศึกษาความเข้าใจและทัศนคติของครูสอน ภาษาอังกฤษในการนำไปใช้ของการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารในห้องเรียนและปัจจัยที่ส่งเสริม หรืออุปสรรคในการนำไปใช้ของครูสอนภาษาอังกฤษ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพการตรวจสอบการรับรู้ ของครูสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาของลาว และสำรวจความเข้าใจของครูสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารในลาว ได้แก่ เนื้อหาในการสอน รวมถึงความเข้าใจผิด วิธีการเรียนการสอนด้านไวยากรณ์ ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษและขาดการฝึกอบรม

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ โดยพบปัญหาในด้านของการใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีทาง การศึกษา และความพร้อมของครู ซึ่งบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษของครูไม่จริงจังหรือน้อยเกินไป ซึ่งปัจจุบันภาษาอังกฤษสำคัญอย่างมาก ครูควรจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพ และผู้บริหารก็มีส่วนสำคัญมากในการส่งเสริมสนับสนุนครูในด้านต่าง ๆ ดังนั้น ผู้บริหารควร ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อใช้ ในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 อย่างแท้จริง โดยเฉพาะบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู ใน 5 ด้าน คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและ พัฒนาหลักสูตร และการสร้างความร่วมมือกับชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการระบบ การศึกษา กำหนดแนวทางและแผนการดำเนินการ ตลอดจนทิศทางการพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม และมีคุณภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากรประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 171 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 119 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970 อ้างถึงใน พิสนุ พองศรี, 2552 : 109) กำหนดสัดส่วนเป็นรายโรงเรียนแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ผลดังรายละเอียดดัง ตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูในโรงเรียนในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนบ้านแหลมหอย	11	8
2. โรงเรียนวัดภูเขาทอง	37	26
3. โรงเรียนบ้านบ่อผุด	20	14
4. โรงเรียนบ้านบางรักษ์	9	6
5. โรงเรียนบ้านปลายแหลม	24	17
6. โรงเรียนบ้านหาดงาม	24	17
7. โรงเรียนวัดบุญทริการาม	12	8

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
8. โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์	34	22
9. โรงเรียนบ้านเกาะพลวย	10	10
10. โรงเรียนบ้านดอนรูป	9	7
11. โรงเรียนหน้าค่าย	17	12
12. โรงเรียนบ้านอ่างทอง	38	25
13. โรงเรียนวัดศรีวังการาม	6	4
14. โรงเรียนวัดคุณาราม	13	9
15. โรงเรียนวัดแจ้ง	25	17
16. โรงเรียนวัดนาราเจริญสุข	13	9
17. โรงเรียนวัดประเดิม	14	9
18. โรงเรียนวัดสันติวราราม	6	4
19. โรงเรียนวัดกลาง	12	9
รวม	171	119

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 ข้อในเรื่องวุฒิการศึกษาและประสบการณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย โดยได้ศึกษาถึงบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู ใน 5 ด้าน คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ชนิด 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Best & Kahn, 1993 : 246)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาหลักการและวิธีสร้างเครื่องมือ

3. ประมวลจากข้อ 1 - 2 มาสร้างแบบสอบถามและสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดดังกล่าวข้างต้นของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้ง 5 ด้าน ได้ข้อคำถาม 25 ข้อ มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยเรียงจากมากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Best & Kahn, 1993 : 246) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับระดับน้อย
- 1 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมความสมบูรณ์ ความถูกต้องตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ความเที่ยงตรงของเนื้อหา โครงสร้าง และการใช้ภาษา รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนในสถานศึกษา 3 คน มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ 1 คน มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 คน

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับครูในสถานศึกษา หรือครูผู้สอนที่มีในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125)

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

All Right Reserved

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี แจ้งไปยังในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่ครูผู้สอนเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามของครูจำนวน 119 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์เป็นการใช้ความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้ตารางประกอบคำอธิบาย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมรายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations) และนำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
ในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์โดยการทดสอบค่า t - test

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สถิติบรรยาย ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติทดสอบสมมติฐาน

2.1 การทดสอบค่า t (t - test)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน (F – Distribution)
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน (T – Distribution)
- p แทน ค่าความน่าจะเป็นของการมีนัยสำคัญทางสถิติ
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนในสถานศึกษาในอำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การศึกษายาทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไป

วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ	จำนวน	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา	119	100
1.1 ปริญญาตรี	48	40.3
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี	71	59.7
รวม	119	100
2. ประสบการณ์ในการทำงาน	119	100
2.1 น้อยกว่า 10 ปี	92	77.3
2.2 มากกว่า 10 ปี	27	22.7
รวม	119	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.60	.256	มาก
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.71	.263	มาก
3. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	4.55	.290	มาก
4. ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	4.54	.292	มาก
5. ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน	4.53	.478	มาก
รวม	4.58	.315	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดการเรียนรู้เนื้อหาภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับกระบวนการส่งเสริมพัฒนาตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	4.44	.592	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์	4.63	.563	มาก
3. ด้านการให้คำแนะนำและสนับสนุนผู้เรียนภาษาอังกฤษในการพัฒนาตนเองเป็นรายบุคคล	4.67	.538	มาก
4. ด้านการค้นหาค้นคว้าหาความถนัดด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคน	4.63	.548	มาก
5. ด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.61	.583	มาก
รวม	5.49	.564	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู ด้านจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้คำแนะนำและสนับสนุนผู้เรียนภาษาอังกฤษในการพัฒนาตนเองเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการจัดการเรียนรู้เนื้อหาภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับกระบวนการส่งเสริมพัฒนาตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกข้อ

All Right Reserved

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวม และรายข้อ

ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้	4.66	.571	มาก
2. ด้านการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้	4.71	.523	มาก
3. ด้านการมีทักษะในการสร้างสารสนเทศเพื่อใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.68	.548	มาก
4. ด้านการสร้างสื่อสารสนเทศขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้	4.68	.548	มาก
5. ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้	4.80	.437	มาก
รวม	4.70	.525	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านสื่อการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกข้อ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานทางภาษาในทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน	4.52	.661	มาก
2. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างสอน เช่น ทดสอบย่อยแบบฝึกหัด หรือมอบหมายงานในปริมาณที่เหมาะสม	4.57	.575	มาก
3. ด้านการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ	4.55	.620	มาก
4. ด้านการวัดผลประเมินผลหลากหลายวิธีการ เช่น การทดสอบปากเปล่า การทดสอบภาคปฏิบัติ หรือการทดสอบโดยการเขียนตอบ	4.41	.656	มาก
5. ด้านการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่จัดให้นักเรียน	4.66	.614	มาก
รวม	4.54	.625	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยด้านการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่จัดให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการวัดผลประเมินผลหลากหลายวิธีการ เช่น การทดสอบปากเปล่า การทดสอบภาคปฏิบัติ หรือการทดสอบโดยการเขียนตอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกข้อ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดปริมาณเนื้อหาสาระของวิชาภาษาอังกฤษเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.60	.627	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการเนื้อหาสาระ	4.52	.648	มาก
3. ด้านการจัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรมีความทันสมัย	4.46	.648	มาก
4. ด้านการตรวจสอบทบทวนหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี	4.56	.632	มาก
5. ด้านการนำความรู้ภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.56	.619	มาก
รวม	4.54	.634	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดปริมาณเนื้อหาสาระของวิชาภาษาอังกฤษเหมาะสมกับเวลาเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการจัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรมีความทันสมัยมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกข้อ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการสร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียน และร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.54	.620	มาก
2. ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียน	4.50	.622	มาก
รวม	4.52	.621	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยในด้านการสร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียน และร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม และร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกข้อ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษากับผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ดังตารางที่ 4.8 – 4.9

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

บทบาทผู้บริหาร	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.59	.245	4.61	.264	-.496	.621
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.74	.267	4.69	.259	.993	.323
3. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	4.59	.262	4.52	.305	1.282	.202
4. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	4.58	.245	4.52	.320	1.173	.243
5. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน	4.42	.529	4.60	.428	-2.066	.041*
รวม	4.58	.309	4.58	.315	.177	.286

จากตารางที่ 4.8 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน

บทบาทผู้บริหาร	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.59	.265	4.65	.219	-1.161	.248
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.72	.257	4.70	.285	.366	.715
3. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	4.55	.299	4.54	.259	.111	.912
4. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	4.53	.302	4.59	.257	-1.005	.317
5. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน	4.55	.486	4.44	.446	.999	.320
รวม	4.58	.321	4.58	.293	-.138	.502

จากตารางที่ 4.9 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในอำเภอเกาะสมุย ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 119 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการหาค่าความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (Independent Sample t - test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปผลได้ดังนี้

1.1 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้คำแนะนำและสนับสนุนผู้เรียนภาษาอังกฤษในการพัฒนาตนเองเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการจัดการเรียนรู้เนื้อหาภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับกระบวนการส่งเสริมพัฒนาตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.2 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา
อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านสื่อการเรียน
การสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ในการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้
มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.3 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา
อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการประเมินผล
การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับ
สภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่จัดให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการวัดผลประเมินผลหลากหลายวิธีการ
เช่น การทดสอบปากเปล่า การทดสอบภาคปฏิบัติ หรือการทดสอบโดยการเขียนตอบมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า
ข้ออื่น ๆ

1.4 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา
อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการสร้างและ
พัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดปริมาณเนื้อหาสาระ
ของวิชาภาษาอังกฤษเหมาะสมกับเวลาเรียนนั้นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการจัดเนื้อหาสาระในหลักสูตร
มีความทันสมัยมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.5 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา
อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในด้านการสร้าง
ความร่วมมือกับชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างความเข้าใจ
สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียนและร่วมกัน
จัดการเรียนรู้ให้เกิดกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง
เข้ามามีส่วนร่วม และร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสรุป ได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการ
ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้าง
ความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหาร
สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจาก ประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทสำคัญในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เนื่องจากภาษาอังกฤษได้ถูกกำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียนมาตรา 34 ที่บัญญัติว่า “The Working language of ASEAN Shall be English” ให้เป็นภาษาสื่อกลางในการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสารระหว่างชุมชนประชาคมอาเซียน เมื่อเป็นเช่นนั้นในวงการศึกษาก็จะมีการตื่นตัวและเตรียมพร้อมกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอย่างมาก ดังที่ เสาวภาคย์ ศรีโยธา (2555) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นสำหรับคนไทยในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจะต้องได้เรียนรู้ทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ดวงกมล กิ่งจำปา (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านนั้นอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ จิราภา เพียรเจริญ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูมีระดับการรับรู้ในการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านและในส่วนของ มนต์ฤดี ถือสมบัติ (2556) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

สำหรับผลการศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านสื่อการเรียนการสอน 3) ด้านการประเมินผล การเรียนรู้ 4) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 5) การสร้างความร่วมมือกับชุมชน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้คำแนะนำและสนับสนุนผู้เรียนภาษาอังกฤษในการพัฒนาตนเองเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการจัดการเรียนรู้เนื้อหาภาษาอังกฤษ

ควบคู่ไปกับกระบวนการส่งเสริมพัฒนาตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูซึ่งเป็นบุคลากรหลัก และมีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ครูทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักการสำคัญ เพราะจะช่วยให้การปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ ซึ่ง วชิร เลียนบรรจง (2553) ได้กล่าวไว้ เช่นเดียวกับการศึกษาของ บัวเรียน พิลานบุตร (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อเสนอแนะของบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ซึ่งผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน และจิราภา เพียรเจริญ (2556) ได้ทำการศึกษาถึงในเรื่องบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูมีระดับการรับรู้ในการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.2 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งที่จะผลักดันการจัดการเรียนการสอนไปสู่ความสำเร็จ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่จะต้องคอยอำนวยความสะดวกให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจทั้งคำพูดและการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดกำลังใจและได้แนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินงาน มนต์ฤดี ถือสมบัติ (2556) นอกจากนี้ ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจหลักการและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยมีการวางโครงสร้างการบริหาร กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน จัดระบบนิเทศติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สำเร็จตามภารกิจของสถานศึกษาอย่างแท้จริง เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ยาเบ็น เรื่องจรรยาบรรณ (2553) ได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้การสนับสนุนในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้อย่างเพียงพอ จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนครูให้ได้พัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกรูปแบบ

1.3 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการประเมินผล การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่จัดให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการวัดผลประเมินผลหลายวิธีการ เช่น การทดสอบปากเปล่า การทดสอบภาคปฏิบัติหรือการทดสอบโดยการเขียนตอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้อันเนื่องมาจากบทบาทผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นบทบาทที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการที่จะทำให้ผู้เรียนนั้นมีความรู้ความสามารถตรงตามวัตถุประสงค์

ที่ได้ถูกกำหนดไว้ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอน จำเป็นที่จะต้องมีความรับผิดชอบ และต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษามีข้อมูลใช้ในการตรวจสอบและตัดสินใจดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนให้ถูกต้องเหมาะสม และตรงกับความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก อัสนีย์ อัจฉริยบุตร (อ้างถึงใน มนต์ฤดี ถือสมบัติ, 2556 : 105) โดยผู้บริหารมีหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการวัดและประเมินผล ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ อ้างถึงใน มนต์ฤดี ถือสมบัติ, 2556 : 105) ด้วยกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Minudin (อ้างถึงใน มนต์ฤดี ถือสมบัติ, 2556 : 105) ได้ทำการวิจัยบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐซาบาห์ มาเลเซีย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารมีหน้าที่หลักในการประเมินผลโครงการของโรงเรียน สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการศึกษาและประสบการณ์มากขึ้น กำหนดวัตถุประสงค์ของโรงเรียนอย่างชัดเจน ควบคุมโครงการและกิจกรรมอื่น ๆ ทั้งหมดของโรงเรียน รู้และเข้าใจกฎข้อบังคับในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ

1.4 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดปริมาณเนื้อหาสาระของวิชาภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับเวลาเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการจัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรที่มีความทันสมัยมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันมากขึ้น ข้อมูลข่าวสารทำให้คนต้องค้น วิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคมที่มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สภาพการณ์และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ทั้งประเทศต้องมุ่งส่งเสริมผู้เรียนนั้นให้มีคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล รักความเป็นไทย มีทักษะในการคิด มีทักษะในการแก้ปัญหา มีทักษะในด้านเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร และมีทักษะชีวิตสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ในระดับที่ไม่ต่ำกว่านักเรียนของนานาชาติประเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน เป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้คนไทยก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของโลก กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 3 - 6) ซึ่งสอดคล้องกับ สาริสา ปราเมต (2553); นวมินทร์ ประจักษ์นทร์ (2551); และ ศิราณี จุฑาปะมา (2550) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งโดยภาพรวมและรายด้านนั้น มีการปฏิบัติมาก

1.5 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า การสร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียนและร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้เกิดกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบทบาท

ผู้บริหารกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะเกิดได้ต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับทุกฝ่ายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดให้สถานศึกษานั้นจะต้องประสานความร่วมมือกับชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ดังนั้น ชุมชนจะต้องมีความเข้าใจและรับบทบาท ภารกิจ หน้าที่ ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ทั้งยังผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ได้มีการนำแนวคิด นวัตกรรมหรือทางเลือกใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่นในการทำงาน โดยเปิดรับข้อมูล มุมมองความคิดเห็นใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำมาประยุกต์หรือปรับใช้กับงานในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กรได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับจิตพร คำวัน (2554) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วน มนตรา ผลศรีธธา และสุเทพ ลิมอรุณ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน อภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษานั้นได้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีตัวชี้วัดและรูปแบบการประเมินผลที่ชัดเจนในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกันได้นำตัวชี้วัดและการประเมินผลในหลักสูตรแกนกลางเหมือนกัน ดังนั้น ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจึงมีความคิดเห็นในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เพราะในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้อย่างชัดเจน โดยรวมจึงไม่มีผลต่อความแตกต่างของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษา ในอำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเข้าสังคมหรือการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น การสื่อสาร

การมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยการคำนึงถึงกฎ กติกาของสังคม ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นจึงเป็นลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล สอดคล้องกับ ชนิตา สุวรรณลาภเจริญ (2552) กล่าวว่า การเข้าสังคมหรือการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธ์ภาพไว้ได้ยืนยาว การเข้าสังคมจึงเป็นการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกันในสังคม อันได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง การทำงานร่วมกันเป็นทีม ฯลฯ และรวมทั้งความสามารถในการเข้าใจถึงสถานการณ์ที่หลากหลาย กฎ กติกาต่างในสังคม ความสามารถในการรู้จักผู้อื่น

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลมาจากลักษณะเฉพาะต่อการตอบสนองของบุคคลไปสู่อีกบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ของแต่ละบุคคล ความรู้สึกพึงพอใจในสิ่งต่าง ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับความรู้สึกของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกันออกไป ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของแต่ละบุคคลที่ไม่แตกต่างกันนั้น อาจจะขึ้นอยู่กับตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งที่เหมือนกัน ดังนั้น ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งเนื่องจากได้อิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ หรือสถานการณ์เดียวกัน สอดคล้องกับ จิตราภรณ์ เฟ็งติ (2541) กล่าวว่า ความพึงพอใจหรือความพอใจ เป็นภาวะทางอารมณ์ หรือความรู้สึกทางอารมณ์ของบุคคลที่ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของงานในด้านความพอใจว่าชอบมากน้อยเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับ จิตตินันท์ นันทไพบุลย์ (2551) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ภาวะการแสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวก ที่เกิดจากการประเมินเปรียบเทียบประสบการณ์การได้รับบริการที่ตรงกับสิ่งที่ลูกค้าคาดหวังหรือดีเกินกว่าความคาดหวัง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษา อำเภอกะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สามารถนำผลวิจัยไปใช้ในสถานศึกษาได้ ดังนี้

1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผลวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้เนื้อหาภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับกระบวนการส่งเสริมพัฒนาตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูค้นหาความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และผู้บริหารจึงควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตามความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน ผลวิจัยพบว่า ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมในด้านสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและก้าวหน้าเทคโนโลยี

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลวิจัยพบว่า การวัดผลประเมินผลหลากหลายวิธี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี เพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ถูกต้องและเที่ยงตรง

4. ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ผลวิจัยพบว่า การจัดเนื้อหาหลักสูตรที่ทันสมัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียนและมีคุณภาพ เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

5. ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน ผลวิจัยพบว่า การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ทราบถึงความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ตรงกับเป้าหมายของผู้ปกครองหรือชุมชน และการจัดการเรียนรู้ที่ตรงกับสภาพของชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษของครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษาแนวทางรูปแบบหรือนวัตกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา. (2556). 58 คำตอบสู่ประชาคมอาเซียน 2558 (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ : กระทรวงการต่างประเทศ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน.
กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 7 (2), 141 - 152.
- ฉันท ชาติทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- จันทร์จิราพร บรรเทิง. (2553). การศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาล
เมืองชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตตินันท์ นันทไพบูลย์. (2551). จิตวิทยาการบริการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จิตราภรณ์ เฟื่องดี. (2541). ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อการสืบค้นรายการบรรณานุกรม
ระบบออนไลน์ของห้องสมุด สถาบันราชภัฏสกลนคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิราภา เพียรเจริญ. (2556). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู ตามหลักสูตร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เจตน์สฤษฎี สังขพันธ์. (2558). สภาพและปัญหาการเรียนรู้อังกฤษของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดเทศบาลในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.hu.ac.th/conference2015/proceedings/data/pdf>. [2559, เมษายน 15].
- ชนิดา สุวรรณลาภเจริญ. (2552). ผลของโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ตามแนวทฤษฎี
พหุปัญญาที่มีต่อทักษะการมองโลกในแง่ดีและทักษะการเข้าสังคมของนักเรียนประถมศึกษา
ปีที่ 6. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชิตพร คำวัน. (2554). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ในจังหวัดปทุมธานี. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 4). ปัตตานี : สำนักงานวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- ดวงกมล กิ่งจำปา. (2555). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมงานเทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทัศนีย์ ดอกไม้. (2556). **พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิพาชา นวลหลง. (2557). **สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนดาราราชวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2549). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นพพร สโรบล. (2559). **ภาษาอังกฤษกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน**. [Online]. เข้าถึงได้จาก : www.polsci.tu.ac.th/fileupload/39/56.pdf. [2559, มีนาคม 28].
- นวมินทร์ ประชานันท์. (2551). **การถ่ายโอนทางวัฒนธรรมในประวัติศาสตร์ในการตอบข้อร้องเรียนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในธุรกิจการโรงแรม**. วิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษศึกษา สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- นิตยา สุวรรณศรี. (2554). **การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. อุดรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- นิตยา ฮวบหิน. (2553). **การพัฒนาทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บัวเรียน พิลาบุด. (2556). **บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโคกโพธิ์ไชย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). **แนวทางการพัฒนาการสอนกระบวนการคิด** (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปฐม ปรีบุญรักษ์. (2554). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- ประสิทธิ์ ชุมศรี. (2555). การประเมินสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. รายงานการวิจัย
สุราษฎร์ธานี : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2550). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน
แบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิศสวาท ศรีเสน. (2551). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็น
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิสนุ พองศรี. (2552). วิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : พรอพเพอร์ตี้พรีน.
- ภาวนิดา สกฤตสุธา. (2555). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดกลาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาวนี อารังเลิศฤทธิ์. (2553). การบริหารจัดการหลักสูตรในโรงเรียน : บริหารให้เป็นจัดการให้ได้.
วารสารวิชาการ. มหาวิทยาลัยบูรพา 13 (1), (มกราคม - มีนาคม 2553), 53 - 54.
- มนตรา ผลศรีธธา และสุเทพ ลิ้มอรุณ. (2557). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล
ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบุรี เขต 2. วารสารวิชาการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 7 (2), 738 - 744.
- มนต์ฤดี ถือสมบัติ. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.
สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มุสลิฮะฮ์ สุหลง. (2557). สภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การศึกษาเอกชนอำเภอเมืองจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ยาเป็น เรื่องจรูญศรี. (2553). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา [Online]. เข้าถึงได้จาก
<http://www.kroobannok.com/blog/>. [2559, เมษายน 14].
- รพี ศรีโมสาร. (2552). พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร
และครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคกลางและภาคตะวันออก. วารสารวิจัยรำไพพรรณี.
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 3 (2), 5 - 15.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2556). หน่วยที่ 5 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตร. เอกสารการสอนการพัฒนากระบวนการ
จัดการเรียนรู้ นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- เล็ก นักเบสส์. (2555). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1.
 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- วัชร เลี่ยนบรรจง. (2553). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์**
ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกกิจกรรม
แก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย เสวกงาม. (2557). ความสามารถในการให้เหตุผลความสามารถที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน
 ในศตวรรษที่ 21. วารสารครุศาสตร์. 42 (2), 207 - 223.
- วิภาวี โรจนะ. (2551). **ภาวะผู้นำทางวิชาการ.** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://office.nu.ac.th/edu_teach/ASS/Download/vchk-B1.pdf. [2559, มีนาคม 12].
- เวียงชัย ดวงดี. (2553). **ผู้บริหารมีอาชีพ** [Online]. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/382031>. [2559, กรกฎาคม 7].
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). **การจัดการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2549). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอาชีพ กรณีผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหาร**
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ศิริณี จุฑาปะมา. (2550). **การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาที่เรียนและไม่ได้เรียนเนื้อหา**
วิชาเกี่ยวกับการจัดเก็บและการสืบค้นสารสนเทศในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ศิลาวาตี สาและ. (2553). **ปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สงศรี สาริบุตร. (2541). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้**
คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอน โดยใช้เกม
กับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาวชิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา**
ตามหลักเกณฑ์ใหม่. กรุงเทพฯ : เอส.พี.เอ็น.
- สมิหรา ศรีทันดร. (2553). **การศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของอาจารย์ศูนย์ภาษา**
สังกัดกระทรวงกลาโหม. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาริสา ปราเมต. (2553). **บทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้**
หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. งานวิชาการและงานทะเบียน (2553). **คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : เทียนวัฒนาพรินต์ติ้ง. (2554). **แนวการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. (2557). **การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **แนวทางการวัดผลประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2553). **คู่มือการปฏิบัติงานของอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ.ตั้งในส่วนราชการ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). **ปัญจปฏิรูปการศึกษานำทางการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี. สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุจิตรา บางโรย. (2555). **การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในการเตรียมตัวสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี**.
- สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล. (2552). **คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. [Online]. เข้าถึงได้จาก : <http://technology.kku.ac.th/wp-content/ITFilesD/IT003D.pdf> [2558, เมษายน 20].
- สุมาลี จันทร์ชะลอ. (2552). **การวัดและประเมินผล**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). **วิธีการสอนภาษาอังกฤษ (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุราษฎร์ พรหมจันทร์. (2553). **ยุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค**. [Online]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.vrdp.net/data/Download/Books%20tactical%20teaching%20teaching/13.pdf>. [2559, มีนาคม 16].
- สุรินทร์ พิศสุวรรณ. (2555). **อาเซียน รู้ไว้ ได้เปรียบแน่**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). **สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้ (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

- เสาวภาคย์ ศรีโยธา. (2555). ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อัจฉราพร กลิ่นเกสร. (2555). การวิเคราะห์ความพร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุไรวรรณ ชนะบำรุง. (2557). บทบาทหน้าที่ผู้บริหารต่อการพัฒนาหลักสูตร. [Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/511837>. [2559, กรกฎาคม 7].
- อุวรรณ ธีรสัตยวงศ์. (2551). ศึกษาความต้องการของครูอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Ananda Khatri. (2012). **Classroom Management Techniques Used by ELT Teachers : A Comparative Study**. Master of Education in English, Faculty of Education Tribhuvan University, Kirtipur Kathmandu Nepal.
- Best & Kahn James V. (1993). **Research in Education** (7th ed.). Boston : Allyn and Bacon.
- Bloom, Benjamin A. (1956). **Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain**. New York : David Mc Kay.
- Brown, D.H. (2000). **Principle of Language Learning and Teaching** (4th ed.). New York : Pearson Longman.
- _____. (2007). **Teaching by Principle : An Interactive Approach to Language Pedagogy** (3rd ed.). New York : Pearson Longman.
- Ellis, R. (1994). **The Study of Second Language Acquisition**. New York : Oxford University.
- Gerlach, V.S. & Ely, D.P. (1971). **Teaching and Media : A Systematic Approach**. New Jersey : Prentice - Hall.
- Hongkham, Vongxay. (2013). **The Implementation of Communicative Language Teaching (CLT) in an English Department in a Lao Higher Educational Institution : A CaseStudy**. Master of Education, Unitec Institution of Technology, New Zealand.
- Hough, J.B & Duncan, J.K. (1970). **Teaching Description and Analysis**. Ontario : Addison - Westlu.
- Hughes, Owen E. (2003). **Public Management and Administration : An Introduction** (3rd ed.). New York : Palgrave Macmillan.
- Intakhabalam Khan. (2011). Challenges of Teaching/Learning English and Management. **Global Journal of Human Social Science**, Volume 11 Issue 8 Version 1.0, November.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.

Educational and Psychological Measurement, 30(3) : 607 - 610.

Mintzberg, Henry. (1973). **The Nature of Managerial Work**. New York : Harper & Row.

Omer Tamer. (2012). **A Dissertation on Students' Readiness for Autonomous**

Learning of English as a Foreign. The Faculty of Education and Society,
the University of Sunderland Language.

Ping Tang. (2014). An Integrated Automatic Platform for English Majors' Graduation Thesis.

World Journal of English Language, Vol. 4, No. 2.

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

ที่ ศธ.๐๕๖๑.๑๑/ว๐๔๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘๔๑๑๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสุชาติ สุขสม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อผุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. การค้นคว้าอิสระ บทที่ ๑ และบทที่ ๒

ด้วย นางสาวธิดารัตน์ นวตย์สถิตย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาทบทวนผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาใน อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑” มีความประสงค์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้รอบรู้และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวจึงมีความ อนุเคราะห์ท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทาง วิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๑ หรือ ๐๘๑-๗๘๗๒๐๒๐

โทรสาร ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๒

ที่ ศธ.๐๕๖๑.๑๑/ว๐๔๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘๕๑๑๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโสมนัส ศรีขวัญ

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหาดงาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

๒. การค้นคว้าอิสระ บทที่ ๑ และบทที่ ๒

ด้วย นางสาวธิดารัตน์ มาตย์สถิตย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑” มีความประสงค์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้รอบรู้และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวจึงมีความอนุเคราะห์ท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๑ หรือ ๐๘๑-๗๘๗๒๐๒๐

โทรสาร ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๒

ที่ ศธ.๐๕๖๑.๑๑/ว๐๔๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘๔๑๑๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุมัติโครงการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางวันนา สมหวัง ครูโรงเรียนบ้านบ่อผุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. การค้นคว้าอิสระ บทที่ ๑ และบทที่ ๒

ด้วย นางสาวธิดารัตน์ มาตย์สถิตย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาใน อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑” มีความประสงค์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้รอบรู้และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวจึงมีความ อนุมัติให้ท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทาง วิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๑ หรือ ๐๘๑-๗๘๗๒๐๒๐

โทรสาร ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๒

ที่ ศธ.๐๕๖๑.๑๑/ว๐๔๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘๔๑๑๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาววิยะ ชาลุดีน ครูโรงเรียนบ้านบ่อผุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. การค้นคว้าอิสระ บทที่ ๑ และบทที่ ๒

ด้วย นางสาวธิดารัตน์ มาตย์สถิตย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาใน อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑” มีความประสงค์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้รอบรู้และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวจึงมีความ อนุเคราะห์ท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทาง วิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๑ หรือ ๐๘๑-๗๘๗๒๐๒๐

โทรสาร ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๒

ที่ ศธ.๐๕๖๑.๑๑/ว๐๔๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘๔๑๑๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางรุ่งกานต์ ทองปาน ครูโรงเรียนวัดแจ้ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. การค้นคว้าอิสระ บทที่ ๑ และบทที่ ๒

ด้วย นางสาวธิดารัตน์ มาตย์สถิตย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาใน อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑” มีความประสงค์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้รอบรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวจึงมีความ อนุเคราะห์ท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทาง วิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๗๗-๕๑ ๓๓๘๑ หรือ ๐๘๑-๗๘๗๒๐๒๐

โทรสาร ๐๗๗-๕๑ ๓๓๘๒

ที่ ศธ ๐๕๖๑.๑๑/๐๔๓๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘๔๑๑๐

๑๐ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดสมุทธาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นางสาวธิดารัตน์ มาตย์สถิต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาใน อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑” มีความประสงค์ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในหน่วยงานของท่านเพื่อนำไปหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขออนุญาตให้นักศึกษาตามรายชื่อข้างต้นดำเนินการเก็บข้อมูลใน หน่วยงานของท่านเพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๑ หรือ ๐๘๑-๗๘๗๒๐๒๐

โทรสาร ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๒

Copyright© Surattthani Rajabhat University
All Right Reserved

ที่ ศธ ๐๕๖๑.๑๑/๐๔๓๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘๔๑๑๐

๑๐ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน โรงเรียนเทศบาล ๑ วัดละไม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นางสาวธิดารัตน์ มาตย์สถิต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาทบทวนผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาใน อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑” มีความประสงค์ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในหน่วยงานของท่านเพื่อนำไปหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขออนุญาตให้นักศึกษาตามรายชื่อข้างต้นดำเนินการเก็บข้อมูลใน หน่วยงานของท่านเพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พวงเพ็ญ ชูจินทร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๑ หรือ ๐๘๑-๗๘๗๒๐๒๐

โทรสาร ๐๗๗-๙๑ ๓๓๘๒

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายสุชาติ สุขสม
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
2. นายโสมนัส ศรีขวัญ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านหาดงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. นางวัฒนา สมหวัง
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
4. นางสาววิยะ ชาลุดั่น
ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
5. นางรุ่งกานต์ ทองปาน
ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดแจ้ง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู ในสถานศึกษา
อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริง
ของบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูในสถานศึกษาในอำเภอเกาะสมุย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2. กรุณาตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจตามความคิดเห็นของท่านตามสภาพความเป็นจริง
ของบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการกำหนดแนวทาง
การพัฒนาต่อไป

3. ข้อมูลที่ได้ถือเป็นความลับและใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้นโดยผู้วิจัยต้องการนำเสนอ
ในภาพรวมเท่านั้นทั้งนี้จะไม่กระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด

4. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

ภาษาอังกฤษ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน
3. ด้านเทคนิควิธีการ
4. ด้านการจัดการเรียนรู้
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวธิดารัตน์ มาตย์สถิตย์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. วุฒิการศึกษา

- ☐ 1. ปริญญาตรี
☐ 2. สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ 1. ต่ำกว่า 10 ปี
☐ 2. 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คำชี้แจงโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้					
1. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เนื้อหาภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับกระบวนการส่งเสริมพัฒนาตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน					
2. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์					
3. ส่งเสริมให้ครูให้คำแนะนำ และสนับสนุนผู้เรียนภาษาอังกฤษในการพัฒนาตนเองเป็นรายบุคคล					
4. ส่งเสริมให้ครูค้นหาศักยภาพความถนัดด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคน					
5. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
ด้านสื่อการเรียนการสอน					
6. ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้					
7. ส่งเสริมให้ครูใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสื่อการเรียนการสอน (ต่อ)					
8. ส่งเสริมให้ครูมีทักษะในการสร้างสารสนเทศเพื่อใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้					
9. ส่งเสริมให้ครูสร้างสื่อสารสนเทศขึ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้					
10. ส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้					
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้					
11. ส่งเสริมให้ครูประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานทางภาษาในทักษะการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน					
12. ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างสอน เช่น ทดสอบย่อยแบบฝึกหัดหรือมอบหมายงานในปริมาณที่เหมาะสม					
13. ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อการสอน ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ					
14. ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลหลากหลายวิธีการ เช่น การทดสอบปากเปล่า การทดสอบภาคปฏิบัติ หรือการทดสอบโดยการเขียนตอบ					
15. ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่จัดให้นักเรียน					
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้					
16. ส่งเสริมให้ครูจัดปริมาณเนื้อหาสาระของวิชาภาษาอังกฤษเหมาะสมกับเวลาเรียน					
17. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการเนื้อหาสาระ					
18. จัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรมีความทันสมัย					
19. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการตรวจสอบทบทวนหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี					
20. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน					
21. สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่าย ในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุน ช่วยเหลือ โรงเรียนและร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพ					
22. การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม และ ร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียน					

ภาคผนวก ง

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ
การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์
(Index of Item Objective Congruence : IOC)

เรื่อง บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษา
 ในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
การจัดกระบวนการเรียนรู้									
1.	ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เนื้อหาภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับกระบวนการส่งเสริมพัฒนาตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเสริมให้ครู	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2.	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
3.	ส่งเสริมให้ครูให้คำแนะนำและสนับสนุนผู้เรียนภาษาอังกฤษในการพัฒนาตนเองเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4.	ส่งเสริมให้ครูค้นหาศักยภาพความถนัดด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5.	ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
สื่อการเรียนการสอน									
6.	ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7.	ส่งเสริมให้ครูใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
8.	ส่งเสริมให้ครูมีทักษะในการสร้างสารสนเทศเพื่อใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9.	ส่งเสริมให้ครูสร้างสื่อสารสนเทศขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10.	ส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
การประเมินผลการเรียนรู้									
11.	ส่งเสริมให้ครูประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานทางภาษาในทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12.	ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างสอน เช่น ทดสอบย่อยแบบฝึกหัดหรือมอบหมายงานในปริมาณที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13.	ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14.	ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลหลากหลายวิธีการ เช่น การทดสอบปากเปล่า การทดสอบภาคปฏิบัติหรือการทดสอบโดยการเขียนตอบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15.	ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่จัดให้นักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การสร้างและพัฒนาหลักสูตร									
16.	ส่งเสริมให้ครูจัดปริมาณเนื้อหาสาระของวิชาภาษาอังกฤษเหมาะสมกับเวลาเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17.	ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเนื้อหาสาระ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18.	จัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรมีความทันสมัย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการตรวจสอบทบทวนหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การสร้างความร่วมมือกับชุมชน									
21.	สร้างความเข้าใจ สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนและร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22.	การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1. กระบวนการจัดการเรียนรู้	0.96
2. สื่อการเรียนการสอน	0.96
3. วัดและประเมินผลการเรียนรู้	1
4. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	1
5. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน	0.90
รวม	0.96

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวธิดารัตน์ มาตย์สถิตย์
วัน เดือน ปีเกิด	1 สิงหาคม 2530
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	15/1 หมู่ 4 ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	มัธยมศึกษา โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุราษฎร์ธานี อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2553	ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2555	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ประสบการณ์ทำงาน	
พ.ศ. 2557	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครูศศ. 1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี